

Ny solidaritet

SVs alternative
statsbudsjett 2016

Ta kampen for et varmt samfunn

Innhold

Innledning	6
Ny solidaritet	6
SVs alternative statsbudsjett	12
Den økonomiske politikken	12
Mennesker på flukt	20
Arbeid og velferd	24
Fattigdom og fordeling	26
Et grønt skifte med flere jobber	28
Energi og miljø	30
Transport	34
Våre barn	38
Barnehage og skole	40
Forskning og høyere utdanning	44
Helse	46
Likestilling	50

Kultur	54
Godt liv og utvikling i hele landet	58
Kommuneøkonomi	60
Bolig	64
Internasjonal solidaritet	66
Sikkerhet og forsvar	70
Justis	72

Vedlegg **75**

Vedlegg 1: Skatter og avgifter	76
Vedlegg 2: Prioriteringer	79
Vedlegg 3: Inndekning	97

Innledning

Ny solidaritet

SVs alternative statsbudsjett for 2016 er et solidarisk og handlekraftig budsjett, spisset mot tre utfordringer: Flyktningstrømmen, klimakrisen og økende arbeidsledighet i Norge. Vi gjør tydelige prioriteringer for å omstille samfunnet vårt til et nullutslippssamfunn med nye arbeidsplasser, og for å ta imot flyktninger på en måte som fremmer integrering, arbeid og fellesskap.

Vi reduserer de økonomiske forskjellene i Norge ved å omfordele kraftig fra dem som har mest, til folk flest. Vi bruker mindre oljepenger enn regjeringen, men vi bruker dem smartere og mer langsiktig.

Der regjeringen famler og nøler, tar SV nødvendige valg og prioriterer det viktigste først. Der regjeringen setter asylsøkere opp mot dem som har mistet jobben i Norge, og kutter i bistanden, viser SV at det er mulig å både velge prioritere bedre velferd og mer arbeid, når solidaritet settes foran store skatteknutt til de få.

Bistand til verdens fattige, ikke skatteutt til Norges rike

Verden opplever den største flyktningkrisen siden andre verdenskrig. 60 millioner mennesker er på flukt – fra krig og konflikt, undertrykking, sult og naturkatastrofer. Land som Libanon, Jordan og Tyrkia har tatt imot millioner av flyktninger fra Syria og Irak. Bare et lite mindretall flykter til Europa, i første halvår av 2015 rundt 340 000 mennesker. Noen flykter fra krigen, andre flykter bare fra en fattig, håpløs hverdag. For de som setter seg og sine barn i en åpen gummibåt over Middelhavet, spiller det ingen rolle hvilke signaler som sendes fra den norske regjeringen. De har forlatt alt de eier i et desperat håp om et bedre liv. Store grupper flyktninger vil komme til Europa, uansett.

I en slik situasjon må Norge vise solidaritet og handlekraft. Vi må bidra mer internasjonalt, med økt bistand til konfliktområder og til landene i nærområdene som har den tyngste byrden. Og vi må gi beskyttelse til flere her hos oss. Som samfunn har vi alt å tjene på at de menneskene som kommer hit, og som har krav på beskyttelse, så raskt som mulig får komme i gang med et nytt liv. Å utsette integreringen er uansvarlig og kortsiktig, og vil bare føre til sosiale problemer og økt konflikt i samfunnet

I regjeringens forslag til statsbudsjett kuttes det i bistand til klimaomstilling, demokratiutvikling og menneskerettigheter i fattige land for å håndtere det økte antallet flyktninger til Norge. Det er både usolidarisk og kortsiktig. Å flytte store bistandsmidler fra verdens fattige hjem til verdens rikeste land, er grovt usolidarisk. I tillegg er det kortsiktig tenkt å kutte i bistand som bidrar til å økonomisk utvikling og forebygging av nye kriser. Det er fullt mulig å håndtere flyktningkrisen uten å ta fra verdens fattigste. Vi kan heller la være å øke støtten til Norges rikeste med nye, dyre skatteutt.

Økt fart på det grønne skiftet, ikke økt fart på norsk oljeproduksjon

Flyktningkrisen er en ekstraordinær situasjon, også for Norge, og den krever et ekstraordinært statsbudsjett. Vi prioriterer hardt men rettferdig for å få på plass et budsjett som håndterer flyktningkrisen samtidig som det bidrar til omstilling og omfordeling.

At vi må håndtere en ekstraordinær flyktningsituasjon, kan ikke bety at vi utsetter den grønne omstillingen av norsk økonomi. Nye velferdssatsinger kan settes på vent, det kan ikke det grønne skiftet. Klimakrisen og den vanskelige situasjonen i norsk økonomi krever tvert imot at vi bruker større ressurser og nye virkemidler for å skape nye, grønne arbeidsplasser.

Regjeringens forslag til statsbudsjett er ikke et grønt budsjett for omstilling, det er et grått budsjett for fortsatt oljeavhengighet. Regjeringens budsjett vil ikke kutte norske klimautslipp. Det vil heller ikke flytte investeringer og ressurser fra olje til framtidens næringer. Tvert imot er regjeringens største økte forskningsinnsats innenfor petroleumsforskning.

SVs alternative budsjett står i sterk, grønn kontrast til regjeringens forslag. Vi flytter skattefordeler fra sokkelen til fastlandets næringsliv. Vi faser ut all støtte til oljeforskning, og flytter midlene til fri grunnforskning og strategiske satsinger innen fornybar energi, klimaforskning, IKT, og marine næringer. Ved mer elektrifisering av kysten gir vi flere grønne oppdrag til norske verft. Vi foreslår 1 000 nye studie-plasser. Vi bedrer studiefinanseringen og øker bevilgningene til universiteter og høyskoler. Den samlede tiltakspakken mot arbeidsløshet og for grønn omstilling er om lag 5,6 milliarder kroner.

I denne pakken ligger også tiltak som vedlikehold i kommunene, næringsutviklingsmidler, forlag om mer eierstyring av statens bedrifter slik at flere arbeidsplasser skapes i Norge, tiltak for sysselsetting blant industriene som er rammet langt kysten, arbeidsmarkedstiltak og bedre permitteringsordninger.

Forebygging og omfordeling

Selv med en ekstraordinær innsats for flyktninger, har SV rom for viktige velferdssatsinger – for fattigdomsbekjempelse, forebygging og omfordeling.

Vi øker kommunenes inntekter med seks milliarder kroner. Vi prioriterer en ressursnorm for lærere som sikrer maks 15 elever per lærer på 1.–4. trinn, og innføring av et skolemåltid for elevene i ungdomsskolen. Vi øremerker midler til 600 stillinger i skolehelsetjenesten. Vi innfører to barnehageopptak i året, og gjeninnfører maksprisen. Vi gjeninnfører fedrekvoten. Vi øker barnetrygden for å motvirke barnefattigdom. Vi prioriterer et nasjonalt bibliotekløft. Vi bevilger 300 millioner til en ungdomsgaranti som sikrer arbeidsløs ungdom tilbud om jobb eller utdanning. Vi sikrer gratis tannsjekk for alle eldre over 75. Slik utjevner vi forskjeller og forebygger utenforskap og helseproblemer i framtiden. Dette er våre prioriteringer i et solidarisk og handlekraftig budsjett.

SVs alternative statsbudsjett

Den økonomiske politikken

Den økonomiske politikken er det viktigste redskapet i arbeidet for et grønt og rettferdig samfunn. Når inntekter fra olje finansierer store skattelett til en liten del av befolkningen, taper hele samfunnet store muligheter. Økende økonomisk ulikhet kan bli en trussel mot samfunnskontrakten og viljen til å bidra gjennom skattesystemet. Folk må få ordentlig igjen for skatten de betaler. Skattelett bør først og fremst gå til de laveste inntekter.

SV vil ha en økonomisk politikk som gir grunnlag for arbeid for alle, mindre økonomiske forskjeller og gode velferdstjenester til alle. SVs alternative budsjett legger grunnlaget for lave klimagassutslipp, innovasjon og fornyelse.

Rettferdig og riktig skatt

SV vil ha et rettferdig skattesystem, som bidrar til å utjevne forskjeller og ta vare på miljøet. Framfor å kutte skatter, og statens evne til å ansette lærere og sykepleiere, vil vi bruke skatteinntektene på å gjøre offentlig velferd bedre.

SV vil ta tilbake hver eneste krone regjeringen gir i usosiale skattelett. Vi vil endre skattesystemet, slik at de med høy inntekt betaler mer skatt, ikke mindre. Inntektsskatten må bli mer progressiv og rettferdig. I SVs alternative budsjett

SVs alternative statsbudsjett

betaler alle med inntekt under 600 000 kroner mindre skatt, blant annet for å gi rom for et grønnere skattesystem. SV øker skatten på de høyeste inntektene, og på utbytte.

SVs endringer i skattesystemet er ikke bare en mer rettferdig fordeling i seg selv. Endringene gir i tillegg også rom for velferdsordninger som skaper et mer rettferdig samfunn.

Fordelingsvirkning sammenlignet med 2015

Fordelingsvirkning av endringer i trinnsnitt, personfradrag, utbytteskatt, minstepfradrag og formuesskatt.

**Fordelingstabell for SVs budsjett sammenlignet med 2015
(referansesystemet 2016)**

Bruttoinntekt	Total skatte- endring	Herav formuesskatt	Endring i skatt på inntekt og næringsinntekt
0 – 150 000 kr	-100	400	-500
150 000 – 200 000 kr	-1 900	500	-2 400
200 000 – 250 000 kr	-3 000	600	-3 600
250 000 – 300 000 kr	-3 100	800	-3 900
300 000 – 350 000 kr	-3 100	800	-3 900
350 000 – 400 000 kr	-3 100	900	-4 000
400 000 – 450 000 kr	-3 200	900	-4 100
450 000 – 500 000 kr	-3 200	900	-4 100
500 000 – 600 000 kr	-2 600	1 100	-3 700
600 000 – 750 000 kr	1 500	1 700	-200
750 000 – 1 mill. kr	7 800	2 800	5 000
1 mill. kr - 2 mill. kr	28 400	6 600	21 800
2 mill. kr og over	268 991	59 291	209 700

Kilde: Egne anslag basert på tall fra Finansdepartementet

Fordelingsvirkning sammenlignet med regjeringens forslag for 2016

Fordelingsvirkning av endringer i trinnskatt, personfradrag, utbytteskatt, minstefradrag og formuesskatt.

Fordeling sammenlignet med regjeringens forslag for 2016

Bruttoinntekt	Total skatte- endring	Herav formuesskatt	Endring i skatt på inntekt og næringsinntekt
0 – 150 000 kr	-100	400	-500
150 000 – 200 000 kr	-1 500	600	-2 100
200 000 – 250 000 kr	-2 500	700	-3 200
250 000 – 300 000 kr	-2 500	900	-3 400
300 000 – 350 000 kr	-2 400	900	-3 300
350 000 – 400 000 kr	-2 400	1 000	-3 400
400 000 – 450 000 kr	-2 500	1 000	-3 500
450 000 – 500 000 kr	-2 400	1 000	-3 400
500 000 – 600 000 kr	-1 800	1 200	-3 000
600 000 – 750 000 kr	2 500	1 800	700
750 000 – 1 mill. kr	9 100	2 900	6 200
1 mill.kr - 2 mill.kr	29 900	6 700	23 200
2 mill. kr og over	259 691	58 891	200 800

Kilde: Egne anslag basert på tall fra Finansdepartementet.

Eiendomsskatt

Til våren skal Stortinget forhandle om en skattereform basert på forslaget fra Scheel-utvalget. Utvalget foreslår å senke den alminnelige skatten, og flytte noe skatt fra inntekt til eiendom. Gjort riktig vil dette bidra til å dempe den kraftige prisveksten på boliger, fordele fra dem som eier til dem som må leie, og utjevne skjevhetene mellom skatt på eiendom og annen formue.

SV foreslår i dette budsjettet en nasjonal eiendomsskatt med bunnfradrag på 1 mill. kr. og sats på 1 promille. Ved å samtidig senke inntektsskatten betydelig for vanlige og lave inntekter, foreslår SV endringer i skattesystemet som både fungerer omfordelende og er positive for økonomien som helhet.

Grønn skattepolitikk

SVs forslag til grønne skatter og avgifter oppfordrer til mer miljøvennlig atferd, og flytter penger fra olje til framtidens næringer. Vi gir økt sats for startavskrivninger i bedriftene, samtidig som vi fjerner de ekstra subsidiene oljenæringa får i skattesystemet. Slik flyttes mer økonomisk aktivitet fra sokkelen til fastlandet og gir mulighet for nye arbeidsplasser.

SVs skatte- og avgiftspolitikkk reduserer etterspørselen etter miljøfiendtlige produkter, øker konkurransekraften til miljøvennlige alternativer, og skaffer inntekter som kan brukes på miljøtiltak og kompensasjon til lavinntektsgrupper. Et grønt skattesystem er umulig uten et rødt, omfordelende skattesystem. Med SVs forslag vil folk flest kunne leve mer miljøvennlig uten å tape penger på det.

Lavere oljepengebruk

Oljeformuen gir Norge store muligheter til å investere i et bedre samfunn, men det er ikke bærekraftig å fortsette økningen av oljepengebruk i det tempoet regjeringen gjør. SV foreslår derfor å redusere oljepengebruken med syv milliarder kroner i forhold til regjeringens budsjett.

Stadig økende oljepengebruk gjør oss mer oljeavhengige og påvirker den landbaserte industrien negativt. Det øker presset på landbasert, eksportavhengig industri og skyver regningen for dagens velferd over på fremtidige generasjoner, som ikke kan regne med de samme inntektene. Når regjeringen bruker oljepenger for å smøre skatteutt, flytter de formue fra bunnen av havet til rike arvingers bankkontoer.

SV omfordeler heller mer penger gjennom skattesystemet, slik at politikken både blir mer miljøvennlig og solidarisk.

Innføre finansskatt

I Norge betaler finanssektoren langt mindre skatt enn resten av næringslivet. I hovedsak er finanssektoren fritatt for å betale merverdiavgift, og dette gjør finanstjenestene særlig lønnsomme. SV foreslår derfor det innføres merverdiavgift også for finansielle tjenester.

SVs skatteløfte

SV vil holde skatte- og avgiftsnivået på samme nivå som i 2013. I 2016-kroner vil det utgjøre 19,2 mrd. kroner i høyere skatteinntekter. I tillegg kommer inntektene fra innføringen av merverdiavgiften i finanssektoren.

Fordelingseffekt

Graf: Fordelingseffekt målt mot 2015, inntektsgrupper under 1 mill. kroner. Gjelder endring i inntekts- og utbytteskatt.

Skatteøkning

Skattecutt

Inntektsgruppe

0-150 000

150 000-200 000

200 000-250 000

250 000-300 000

300 000-350 000

350 000-400 000

400 000-450 000

450 000-500 000

500 000-600 000

600 000-750 000

750 000-1 m

- 500

- 2 400

- 3 600

- 3 900

- 3 900

- 4 000

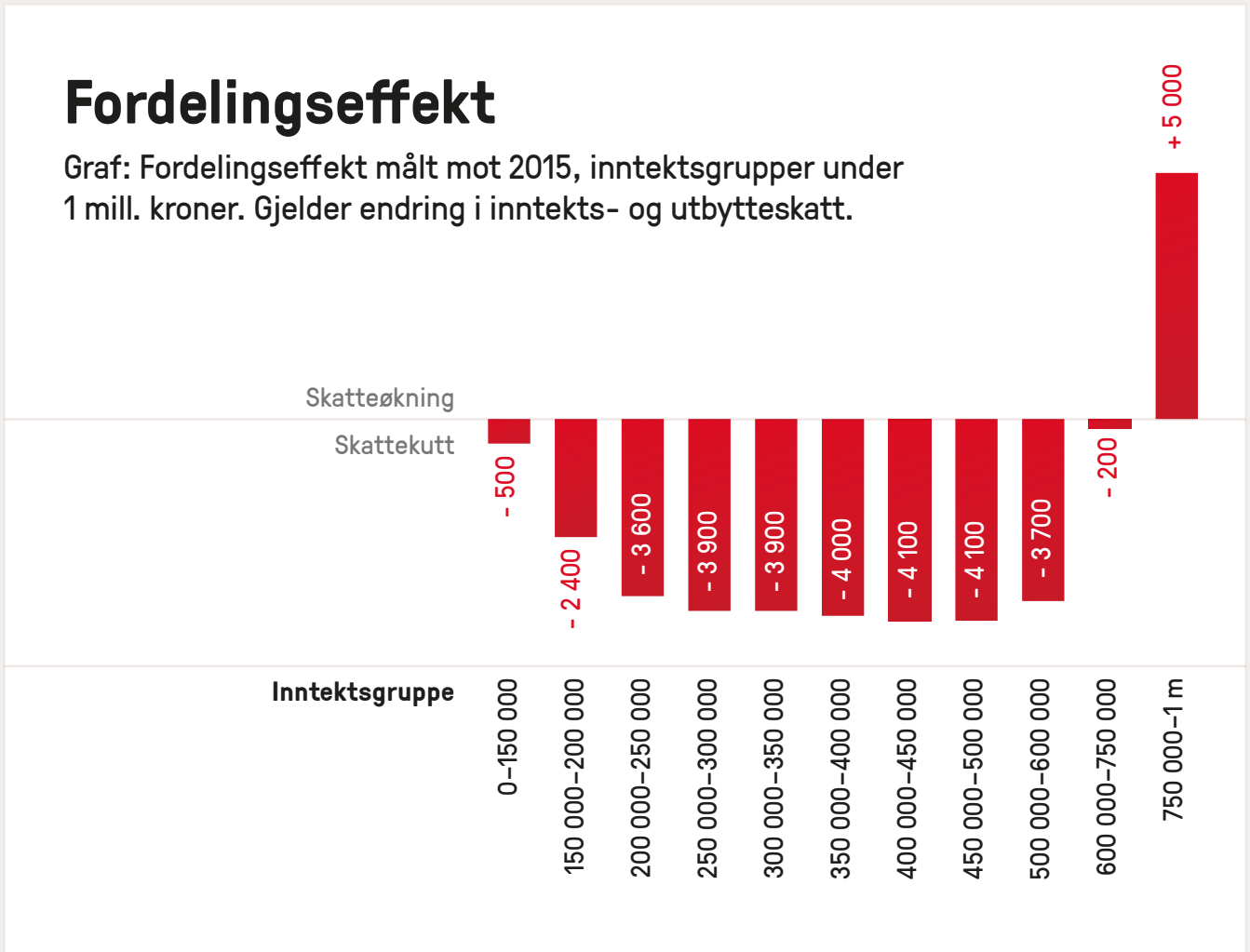
- 4 100

- 4 100

- 3 700

- 200

+ 5 000

Eksempler på fordelingsvirkninger

SV foreslår en helhetlig endring i skattesystemet som fremmer både fordeling og miljø. Vårt forslag til økte miljøavgifter og innføring av nasjonal eiendomsskatt motsvares av skatteletter for vanlige inntekter.

For å illustrere dette setter vi opp et enkelt regnestykke for to husholdninger der vi sammenligner SVs forslag med 2015-budsjettet.

Husholdning 1

- Familie med to voksne og to barn på 4 og 8 år
- De voksne tjener 400 000 kroner hver, ingen formue
- Det yngste barnet går i barnehage
- De har en bolig med markedsverdi på 5 mill. kroner
- Gjennomsnittlig strømforbruk (ca. 16 000 kWh i året)
- En dieselbil med gjennomsnittlig kjørelengde (ca. 12 600 km i året)

Lavere skatt	8 200 kr
Diesel	-1 552 kr
Strøm	-337 kr
Eiendomsskatt	-4 000 kr
Makspris barnehage på 2630 (25 kroner mindre enn regjeringen)	275 kr
Prisjustering av barnetrygd	629 kr
Ikke øke moms på kollektivtransport, kino, overnatting, museer, mm	150 kr
Økt NRK-lisens	-70 kr
Familiebudsjetten økes med	3 294 kr

SVs alternative statsbudsjett

Husholdning 2

- Én voksen og ett barn på 8 år
- Den voksne tjener 400 000 kroner, ingen formue
- Bolig med markedsverdi på 3 mill. kroner
- Gjennomsnittlig strømforbruk
- En dieselbil med gjennomsnittlig kjørelengde

Lavere skatt	4 100 kr
Diesel	-1 552 kr
Strøm	-337 kr
Eiendomsskatt	-2 000 kr
Prisjustering av barnetrygd	314 kr
Ikke øke moms på kollektivtransport, kino, overnatting, museer, mm	75 kr
Økt NRK-lisens	-70 kr
Familiebudsjettet økes med	530 kr

I tillegg kommer SVs satsinger for en bedre skole, med flere lærere og skolemat, to barnehageopptak i året, bedre kapasitet i sykehusene, bedre kollektivtransport og kommuner som har økonomi til å levere bedre velferdstjenester.

Mennesker på flukt

Verden står overfor den største flyktningkatastrofen siden andre verdenskrig. Millioner av mennesker på flukt er avhengig av vår støtte og solidaritet. SV mener Norge må gå foran med et solidarisk eksempel i Europa og ikke sette viktige prinsipper til side når de trengs som mest.

Flere kvoteflyktninger

SV vil ta mot flere kvoteflyktninger, slik FN ber om, og foreslår at Norge tar imot 5000 syriske flyktninger og 1120 flyktninger fra andre konfliktområder i 2016.

Raskere saksbehandling

Mange av dem som nå kommer til Norge har behov for beskyttelse. Det er helt avgjørende med rask retur av dem som ikke har beskyttelsesbehov, rask saksbehandling av dem som har beskyttelsesbehov og god integrering fra dag en for personer som skal bli i Norge.

SV øker derfor støtten til raskere saksbehandling i UDI og UNE med 100 millioner og støtten til raskere retur av personer uten beskyttelsesbehov med 20 millioner utover regjeringens forslag, i tillegg til økt bruk av nemndsmøter og mer støtte til rettshjelp.

SVs alternative statsbudsjett

Barns rettigheter

Barns rettigheter må ivaretas og gå foran såkalte «innvandringspolitiske hensyn». Barnefaglig kompetanse må økes i alle ledd i utlendingsforvaltningen og mottaksapparatet. Barns rett til å bli hørt må ivaretas.

I mottak må det organiseres mer aktivitet for barn og alle barn i asylmottak må få rett til barnehageplass. Arbeidet for å forhindre at barn forsvinner fra mottak må forsterkes. SV foreslår 450 millioner for å starte opptrapping av bemanningen slik at disse barna får god oppfølging og omsorg.

Stønad til asylsøkere

De som bor i mottak må få lov til å arbeide og forsørge seg selv, og stønadene til beboerne må være mulig å leve på. SV reverserer regjeringens kutt i stønader til beboere på mottak samt regjeringens kutt i norskopplæring.

SVs viktigste satsinger

Tiltak	Beløp
Øke antall kvoteflyktninger med 3 000, herunder 2 000 fra Syria og 1 000 fra andre konfliktområder	222,9 mill
Raskere retur av personer uten beskyttelsesbehov	20 mill
Redusert saksbehandlingstid i utlendingsforvaltningen	100 mill
Tilskudd vertskommuner asylmottak	50 mill
Flere nemndmøter i UNE	10 mill
Bedre kartlegging av sårbare asylsøkere i ankomstfasen	10 mill
Reversere kutt i ytelser til beboere i mottak	138 mill
Økt tilskudd til lavterskel rettshjelpstiltak (bla. Juss-Buss, JURK, Jusshjelpe, Jussformidlingen, Gatejuristen, NOAS, SEIF), herunder rettshjelp til lengeværende asylbarn	10 mill

SVs alternative statsbudsjett

Asylbarn	
Øke bemanning og barnefaglig kompetanse på mottak for enslige mindreårige asylsøkere (15–18 år)	450 mill
Rett til barnehageplass for alle barn i asylmottak	132 mill
Bedre rettsikkerhet for barn i utlendingsforvaltningen (bedre barnefaglig kompetanse, og flere nemndmøter hvor barn deltar og må bli hørt), bedre barnefaglig kompetanse i Politiets utlendingsenhet	20 mill
Aktivitetstilskudd for barn i mottak	10 mill
Arbeid for å forhindre at barn forsvinner fra mottak	10 mill
Refusjon av kommunale utgifter til barnevernstiltak for enslige mindreårige asylsøkere settes til 100 % utover egenandelen	400 mill

Nytenking om bosetting

Nesten 5 000 flyktninger med opphold i Norge venter på å bli bosatt. Behovet kommer til å øke som følge av at det kommer flere asylsøkere. Å vente lenge, passivt i mottak er dyrt, passiviserende og skader både helsa og evnen til å klare seg sjøl. Derfor må vi tenke nytt om bosetting.

SV foreslår en ny bosettingsordning, med rask bosetting og 100 % dekning av kommunale utgifter. Det vil spare penger og tid ved å flytte pengene fra lange, dyre og integreringshemmende opphold i mottak, til aktiv integrering i kommunene.

Barnehage og SFO

SV vil styrke de vellykkede ordningene med halvdagsplass i barnehage og gratis deltidsplass i SFO i områder med spesielle levekårsutfordringer.

SVs alternative statsbudsjett

Styrking av Jobbsjansen

Målrettet innsats for at flere kvinner med minoritetsbakgrunn kommer ut i jobb er viktig både for økonomisk selvstendighet, integrering og likestilling. SV vil derfor styrke Jobbsjansen. SV vil også gjøre det lettere å kombinere introduksjonsordning, språkopplæring, arbeidstrening og utdanning.

SVs viktigste satsinger

Tiltak	Beløp
Øke integreringstilskuddet til kommunene, 100 % fra 1. juli	415 mill
Økt støtte til kommunene for å håndtere økningen i antall asylsøkere	400 mill
Øke kommunenes refusjon til kommunale barnevernsutgifter, enslige mindreårige asylsøkere	400 mill
Norskopplæring, herunder å koordinere norskopplæring av frivillige i mottak, andre prøveordninger for raskere språkopplæring, og reversere kutt i norskopplæring for asylsøkere på mottak	110 mill
Tilskudd til frivillige organisasjoner, integreringsarbeid, norskopplæring, herunder forsøksordning med bosetting (SOS barnebyer), folkehøgskoler	50 mill
Utvide prosjektet med gratis halvdagsplass i barnehage (herunder reversere kuttet på 61 mill. fra regjeringen og midler til å fortsette gratis kjernetid i Groruddalssatsinga også høsten 2016)	82 mill
Utvide prosjektet med gratis deltids plass SFO	20 mill
Øke støtten til Jobbsjansen	10 mill
Økt støtte til organisasjoner som arbeider mot diskriminering, vold og sosial kontroll (inkludere reversere kutt i Samora, Utrop, Omod og Mir)	5 mill
Reversere regjeringens kutt i opplæring til enslige mindreårige asylsøkere	35,5 mill

Arbeid og velferd

Gjennom å svekke arbeidsmiljøloven har regjeringen gjort arbeidslivet mer utrygt. Arbeidsledigheten stiger. Regjeringen tar ikke de viktigste utfordringene i arbeidslivet – som sosial dumping, ufrivillig deltid og utstøting fra arbeidslivet – på alvor.

SV jobber for et trygt og godt arbeidsliv med arbeid til alle, der folk har en lønn å leve av, og en arbeidsdag å leve med. Hele og faste stillinger skal være hovedregelen. De som ikke kan jobbe må trygges av fellesskapet og sikres inntekt. SV vil ha en arbeidslinje som virker.

Trygghet i arbeidslivet

Flere opplever usikkerhet rundt sin arbeidssituasjon. Derfor er det nødvendig med permitteringsregelverk som gir trygghet og tiltaksplasser. Vi vil endre arbeidsgiverperioden til ti dager og utvide permitteringsperioden til 52 uker. Da kan flere beholde jobben i usikre tider, uten at bedrifter tømmes for kunnskap og erfaring. Vi vil opprette flere tiltaksplasser for arbeidsledige med nedsatt arbeidsevne og flere plasser til varig tilrettelagt arbeid.

SVs alternative statsbudsjett

Tiltak mot sosial dumping

Vi styrker innsatsen mot sosial dumping ved å gi mer penger til Arbeidstilsynet, og å opprette et nytt senter mot arbeidslivskriminalitet.

Ungdomsgaranti

Når arbeidsløsheten stiger er ungdom særlig utsatt. Derfor vil SV ha en ungdomsgaranti som gir ungdom opp til 25 år rett til arbeid, aktivitet eller utdanning. At unge får trygg og stabil tilknytning til arbeidslivet bekjemper fattigdom.

SVs viktigste satsinger

Tiltak	Beløp
Utvide permitteringsregelverket til 52 ukers permittering og 5 dagers lønnsplikt for arbeidsgiver	264 mill
Ny ungdomsgaranti som gir ungdom under 25 år rett til jobb, utdanning, kvalifisering eller veiledning innen 3 måneder	300 mill
Styrke Arbeidstilsynet	7 mill
Økt innsats for universell utforming og økt tilgjengelighet	15 mill
500 flere plasser for varig tilrettelagt arbeid	81 mill
500 flere tiltaksplasser for personer med nedsatt arbeidsevne	69 mill
Opprette nytt senter mot arbeidslivskriminalitet	9 mill
Fagforeningsfradrag økes til 4000 kroner	30 mill

Fattigdom og fordeling

H/FrP-regjeringen fører en politikk for økte forskjeller. De som har det vanskelig fra før, får det verre. Kamp mot fattigdom og forskjeller er en hovedprioritering for SV.

For mye av fattigdomspolitikken handler om å gjøre fattigdommen lettere å tåle, i stedet for å bekjempe selve fattigdommen. SV vil bekjempe fattigdom. Da må folk få mer å leve av, og fellesskapsløsninger må styrkes.

Vi øker inntektene til familier med dårlig råd. Vi øker barnetrygden for familier med mange barn og for enslige forsørgere. Vi fjerner kommunenes mulighet til å trekke fra barnetrygden når sosialhjelp utmåles. SV vil øke boligtilskuddene for vanskeligstilte.

Barnfattigdom

Barn som vokser opp i fattigdom får ikke de samme mulighetene som andre barn. Økt barnetrygd er blant de viktigste tiltak for å få færre fattige barn i Norge, slik blant annet Fordelingsutvalget viste.

SV prioriterer å:

- Øke barnetrygden for aleneforeldre
- Gjeninnføre søskentillegget i barnetrygden
- Øke barnetrygden i takt med lønns- og prisveksten i samfunnet

Kamp mot fattigdom og forskjeller er en hovedprioritering for SV.

SVs viktigste satsinger

Tiltak	Beløp
Reversere kutt i barnetillegget for uføre	9 mill
Reversere kutt i pensjon til eldre innvandrere (supplerende stønad)	40 mill
Prisjustere barnetrygden	409 mill
Innføre søskentillegg i barnetrygden fra og med barn nr. tre, men med makstak på tre tillegg	969 mill
Utvide småbarnstillegget til enslige forsørgere med barn 3–18 år, som allerede har rett til småbarnstillegg for barn 0–3 år. Fra 1. juli	23 mill
Øke småbarnstillegget til enslige forsørgere med 50 %	13,2 mill
Holde barnetrygd utenfor ved utmåling av sosialhjelp	350 mill
Tiltak og kvalifiseringsprogram	50 mill
Styrke Jobbsjansen	10 mill
Økt boligtilskudd for vanskeligstilte	100 mill

Et grønt skifte med flere jobber

Det grønne skiftet kan ikke settes på vent. Grønn omstilling er tvingende nødvendig hvis vi skal sikre norske arbeidsplasser i framtiden og kutte norske klimautslipp i tråd med våre internasjonale forpliktelser. SVs budsjett vil sette fart i og kraft bak det grønne skiftet.

En fremtidsrettet satsing

Oljealderen i norsk økonomi er på hell og det haster med å omstille Norge til en grønn økonomi. SV foreslår derfor å vri alle de generelle virkemidlene fra olje og gass og til fremtidsrettede næringer. Dette gjør vi konsekvent gjennom skatte- og avgiftssystemet, virkemiddelapparatet i Forskningsrådet og Innovasjon Norge, og de regionale utviklingsmidlene.

Norge har nok ressurser til det neste store hamskiftet av norsk økonomi, vi bruker bare virkemidlene feil. Vi må tørre å satse nytt og ta risiko på potensielt store prosjekter.

Kystsatsing

SV satser særskilt på kysten. Vi foreslår et helhetlig innovasjonssystem for grønt skifte langs kysten, fra marin

SVs alternative statsbudsjett

satsing til elektrifisering av kysttransport, som ferger, fiskebåter og nærtransport. Vi legger inn støttetiltak i hele verdikjeden – fra forskning til idé, innovasjon, oppskalering og produksjon.

SVs viktigste satsinger på miljøbudsjettet for omstilling

Tiltak	Beløp
Økt satsing på nullutslippsteknologi, kollektivtrafikk, jernbane og sykkelvei i transportsektoren	3 mrd
Klimatilpasning flom- og skredsikring	490 mill
Oppstart av arbeidet med en demonstrasjonspark for havvind. Oppstartbevilgning og tilsagnsfullmakt	450 mill
Økt innsats for å realisere CO2-fangst og lagring. Oppstartsbevilgning og tilsagnsfullmakt	550 mill
Økt innsats for å fase ut fossil energibruk i industrien	250 mill
Skattefritak for klimatiltak i husholdningene (energieffektivisering og solenergi)	650 mill
Økte miljøavgifter for å fremme en miljøvennlig bilpark og finansiere rettfærdig skattelette for folk flest og til 0-utslippstransport	9 mrd

SVs viktigste satsinger på kunnskapsbudsjettet for omstilling

Tiltak	Beløp
Øremerkede midler til petroleumsforskning overføres til fri grunnforskning og strategiske satsinger under Norges Forskningsråd	396, 3 mill
1000 nye studieplasser, rettet mot IKT og teknologifag	60 mill

Energi og miljø

Menneskeskapt klimaendringer truer naturen og menneskene. Norge må ta vår del av ansvaret. Vi må omstille oss fra oljenasjon til miljønasjon og styre mot nullutslippssamfunnet. Alle statsbudsjetter må bidra til reduserte utslipp for å nå Norges klimamål, samtidig som vi viser internasjonal solidaritet og øker støtten til fattige lands innsats i møte med miljøproblemene.

I alt foreslår SV om lag 6,5 milliarder i økt satsing på miljø i dette budsjettet. Av dette går 3 milliarder kroner til en miljøsatsing i transportsektoren. I tillegg legger SVs budsjett også opp til omfattende miljøvennlige avgiftsendringer.

Utslippskutt

SVs budsjett øker utfasingstempoet på fossil olje i industrien, og fossil energi til oppvarming. SV skjerper skattene på forurensing, og foreslår skattefradrag for klimatiltak i husholdningene. Alle inviteres med til å bidra til en fornybar framtid. Hus kan bli kraftverk gjennom solceller på takene.

Vi må omstille oss fra oljenasjon til miljønasjon og styre mot nullutslippssamfunnet.

Teknologi og forskning

SV vil starte arbeidet med en fullskala demonstrasjonspark for havvind i Norge der ulike teknologier kan testes ut. Vi øker også satsingen på nullutslippsløsninger i transportsektoren, et område der Norge kan bidra med løsninger i verdensklasse på grunn av en dyktig verftsindustri, høy kompetanse på energi og vilje til å ta teknologi i bruk. Strømferjene er klare til å erstatte dieselferjene.

SV vil også vri Norges forskningsinnsats bort fra forskning på fossil energi og over på framtidens løsninger.

Natur

Norsk natur er en gave vi har ansvar for å ta vare på. Naturens rikdoms og mangfold må sikres for framtidige generasjoner. SV øker derfor blant annet støtten til frivillig skogvern fordi halvparten av de trua artene i Norge finnes i skogen. Skal vi klare å ta vare på norsk natur, må vi ha kunnskap om den og SV derfor støtten å kartlegge naturen i Norge.

SVs alternative statsbudsjett

SV vil sikre at Norge forvalter vannområdene våre på en god måte. Det trengs større innsats for å rydde opp i miljøgifter i fjordene og bekjempe forsøplingen i fjord og hav. Vi prioriterer også kampen mot fremmede arter, som brunsneglen.

SVs viktigste satsinger

Tiltak	Beløp
Økt satsing på nullutslipp, kollektiv, tog og sykkelvei i transportsektoren	3 mrd
Klimatilpasning, flom- og skredsikring	490 mill
Oppstart av arbeidet med en demonstrasjonspark for havvind. Oppstartbevilgning og tilsagnsfullmakt	450 mill
Økt innsats for å realisere CO2-fangst og lagring. Oppstartsbevilgning og tilsagnsfullmakt	550 mill
Økt innsats for å fase ut fossil energibruk i industrien	250 mill
Skattefritak for klimatiltak i husholdningene (energieffektivisering og solenergi)	650 mill
Økte miljøavgifter for å fremme en miljøvennlig bilpark og finansiere rettferdig skattelette for folk flest og til 0-utslippstransport	9 mrd
Støtte til fattige lands klima- og miljøinnsats. Klimatilpasning, fornybar energi og regnskogsatsing	2,1 mrd
Økt støtte til å ta vare på kulturminner	50 mill
Økt støtte til å ta vare på norsk natur	500 mill

Transport

Det trengs et grønt skifte i norsk transport til land og havs. SV bruker like mye penger på samferdsel i 2016 som regjeringen foreslår å gjøre, men vi prioriterer annerledes.

Samlet på SVs budsjett styrker vi satsingen på et grønt skifte i transportsektoren med 3 milliarder kroner. Jernbane, kollektivtrafikk og sykkelveier får økte bevilgninger, framfor store motorveitbygginger inn mot de store byene. Slik blir det lettere for flere å la bilen stå oftere.

Mot nullutslippssamfunnet: Trygg luft og trygge veier

Også i et miljøvennlig samfunn kommer bilen til å ha en sentral plass. SVs mål er at ni av ti nye biler som selges i Norge skal være nullutslippsbiler innen 2020.

Også busser, ferjer og lastebiler må slutte å forurense. Slik styrer vi mot det klimavennlige nullutslippssamfunnet og slik kan vi sikre ren og trygg luft i byene. I distriktene prioriterer SV trygge veier og veikvalitet med plass til gul midtstripe.

Jernbane, kollektivtrafikk og sykkelveier får økte bevilgninger, framfor store motorveiutbygginger inn mot de store byene.

Tid for nullutslipp

SV bruker avgiftssystemet for å fase inn nullutslippsteknologi både i nye personbiler, busser og i tungtransporten. Avgiftene må år for år vris slik at nullutslipp er det naturlige å velge for de fleste. I tillegg øker vi satsingen på utbygging av lade-stasjoner og strømferjer, og vi legger til rette for forsøk med bruk av nullutslippsfartøy i fiskeflåten.

Kollektivløft og raskere tog

SV øker støtten både til vedlikehold og til investeringer i jernbanenettet. Vi styrker også satsingen på godstransport på bane og sjø. Vi mener dessuten det er på tide med en mer detaljert utredning av høyhastighetstog i Norge, og setter av penger til dette.

SV mener staten må være mer med på å finansiere store kollektivinvesteringer, mot at byene forplikter seg til å drive miljøvennlig politikk, der kollektivtrafikken, syklende og gående prioriteres framfor personbilene.

SVs sykkelmilliard

SV øker satsingen på trygge sykkelveier med en milliard kroner. Det vil sikre framdrift med utbygging av sykkelveier på riksveiene. Vi øker også ordningen der kommuner og fylkeskommuner kan søke om støtte til utbygging av sykkelveier. Over hele landet skal flere folk oppleve at det blir trygt å sykle.

SVs viktigste satsinger

Tiltak	Beløp
Økt satsing på nullutslippsteknologi i transportsektoren	260 mill
Økt skredsikring av riksveier og fylkesveier	300 mill
Økt sykkelveisatsing	1 mrd
Økt satsing på kollektivtransport og bymiljøavtaler	830 mill
Økt satsing på jernbane	700 mill
Økt satsing på bredbåndsutbygging i distriktene	60 mill
Økt satsing på tunellsikring	30 mill
Videreføring av forsøk med nasjonal tilrettelagt transport-ordning	20 mill
Støtte til havneutbygging	45 mill

Våre barn

En god barndom varer hele livet. Alle barn må sikres en trygg og meningsfull oppvekst. For at utsatte barn skal få hjelp, trengs trygge og tilgjengelige voksne. Derfor fortsetter SV barnevernsløftet ved å øremerke penger til det kommunale barnevernet.

Mange barn må vente lenge på hjelp fra barnevernet på grunn av lang saksbehandlingstid. Derfor øker vi kapasiteten hos fylkesnemndene.

Barnevernet

Vi styrker arbeidet mot vold mot barn ved å styrke barnehusene. De som jobber i barnevernet og ved institusjoner skal være trygge på jobb. Derfor gir vi penger til tiltak for å styrke sikkerheten i barnevernet.

En god barndom varer hele livet.
Alle barn må sikres en trygg og
meningsfull oppvekst.

SVs viktigste satsinger

Tiltak	Beløp
Styrke kommunalt barnevern	200 mill
Styrking av fylkesnemndene, for at barnevernet raskere kan gi hjelp	10 mill
Kompetanseheving i politiet, etterforskning av vold mot barn, satsing på barnehusene og styrking av voldtektgruppa i Kripos	10 mill
Økt tilskudd til organisasjoner i barne- og ungdomsvernet, som Forandringsfabrikken	4 mill
Refusjon av kommunale barnevernsutgifter til enslige mindreårige asylsøkere	400 mill
Tiltak for å styrke tryggheten til ansatte i barnevernet	5 mill

Barnehage og skole

Barnehager for alle barn

Skal barnehagen være for alle, må vi sørge for nok plasser og rimelig pris. SV prioriterer barnehagen gjennom flere plasser, lavere pris og to opptak, så flere barn kan ta del i det viktige tilbudet barnehagen gir.

Kompetanseløft

SV foreslo før sommeren et kompetanseløft i barnehagen, ved å stramme inn unntaksbestemmelsen for pedagogisk kompetanse, og ved et krav om at halvparten av de ansatte skal ha barnehagelærerutdanning.

SVs viktigste satsinger

Tiltak	Beløp
To årlige barnehageopptak	431 mill
Flere plasser, blant annet som følge av avvikling av kontantstøtten	246 mill
Makspris settes til 1750 i 2005-kroner	64 mill

Vi tar skritt mot en mer helhetlig skoledag, med bedre tid til møtet mellom lærer og elev.

Heldagsskole med flere lærere

Heldagsskolen er framtidens viktigste reform for læring, sosial utjevning og folkehelse. I vårt budsjett tar vi skritt mot en mer helhetlig skoledag, med bedre tid til møtet mellom lærer og elev.

Flere lærere

Første skritt mot heldagsskolen må være å ansette flere lærere. Målet er at læreren og eleven får mer tid sammen, slik at hver elev får undervisning tilpasset sine behov. SV ønsker en nasjonal ressursnorm for lærertetthet, med maksimalt 15 elever per lærer på 1.–4. trinn og maks 20 elever per lærer i resten av grunnskolen. Vi vil begynne med de minste elevene, og foreslår i dette budsjettet penger til 1 814 flere lærerårsverk på småtrinnet.

Skolelekser

Øvingsarbeid er noe av det viktigste i skolen. I dag er mye av dette arbeidet skjøvet ut av skoledagen og inn i fritiden, som hjemmelekser. Forskning viser at hjemmelekser bidrar til økte

SVs alternative statsbudsjett

forskjeller i skolen, og kan ha negativ læringseffekt for allerede umotiverte elever.

SV mener øvingsarbeidet bør inkluderes i skoledagen, som skolelekser som gjøres med en lærer til stede. Vi foreslår en pott på 100 millioner kroner til et omfattende, nasjonalt forsøk med skolelekser. Interesserte skoler over hele landet skal kunne søke om midler, og deler av bevilgningen skal gå til grundig følgeevaluering og følgeforskning underveis.

Helse: Fysisk aktivitet og skolemat

Vi foreslår videre å innføre en halv times fysisk aktivitet hver dag på hele barnetrinnet, en frukt- og grøntordning for hele grunnskolen, og et gratis brødmåltid med frukt og melk på ungdomstrinnet. Dette er viktige folkehelseiltak med stor forebyggende effekt, som også vil være positivt for skolemiljø og læring.

I tillegg foreslår vi midler til 100 millioner til nye stillinger i skolehelsetjenesten.

SVs viktigste satsinger

Tiltak	Beløp
1 814 nye lærere på 1.-4. trinn	562 mill
Skolemåltid på ungdomstrinnet, frukt og grønt i hele grunnskolen	575 mill
Halv times fysisk aktivitet, 1.-7. trinn	260 mill
Forsøkspott skolelekser	100 mill
Styrking og øremerking av midler til skolehelsetjeneste	100 mill
Styrket utstyrsstipend på yrkesfag	108 mill

Forskning og høyere utdanning

Investering i kunnskap

I en situasjon der norsk økonomi skal gjennom en omfattende omstilling, blir det enda viktigere å sørge for at en økt andel av samfunnets ressurser brukes til forskning og utdanning.

SV vil bruke mer penger i hele det lange utdanningsløpet, fra barnehagen til doktorgrad. Investeringer i kunnskap er mye bedre langsiktige investeringer for samfunnet vårt enn dyre skattekutt.

Studentvelferd

Retten til høyere utdanning styrkes gjennom innføring av elleve måneders studiestøtte og en satsing på studentenes psykiske helse. Det bevilges penger til 1 000 nye studieplasser.

Investeringer i kunnskap er mye bedre langsiktige investeringer for samfunnet vårt enn dyre skatteutt.

Fri forskning

I regjeringens forslag til statsbudsjett økes den øremerkede støtten til petroleumsforskning med om lag 100 millioner kroner. Slik motarbeider regjeringen det grønne skiftet.

SV foreslår å overføre 396,3 millioner øremerket ulike oljeforskningsprogrammer til Forskningsrådet – henholdsvis 150 millioner til grunnforskning, 150 millioner til strategiske satsinger og 96,3 millioner til fri grunnforskning gjennom FRIPRO. Forskningsmidlene vris i retning av fri grunnforskning.

Helse

Forebygging og folkehelse

Helse er urettferdig fordelt. Det er en sentral politisk oppgave å utjevne urettferdige forskjeller. Trygge liv, med en helse som er så god som mulig for så mange som mulig, er målet for vår folkehelsepolitikk.

SVs budsjett satser på forebygging og folkehelse. En bedre skolehelsetjeneste, helsestasjoner for barn og unge, og en skoledag med sunn mat og fysisk aktivitet er viktige veivalg for bedre folkehelse og utjevning av sosial urettferdighet i helse.

Rettferdig helsehjelp

Hele den norske befolkningen skal ha trygge sykehus nær der de bor. SV vil sikre rettferdig tilgang til helsehjelp. Det skal være befolkningens behov, ikke kommersielle interesser, som styrer prioriteringene i helsevesenet.

Vi vil bygge ned køene for psykisk helsehjelp og rusbehandling, slik at flere får behandlingen de trenger.

SVs budsjett satser på forebygging og folkehelse.

Eldreomsorg

SV vil ruste opp eldreomsorgen. Vi skal ha trygge tjenester, både hjemme og i sykehjem. Da må vi øke grunnbemanningen, avskaffe stoppeklokkene som regulerer tidsbruken til personalet, og gi de eldre som trenger det mest en tidskonto for mer frihet.

Tillitsreform og rett til heltid

SV vil legge til rette for en tillitsreform der ansatte og eldre selv får utforme best mulig tjenester, sammen. Økt kvalitet i eldreomsorgen er avhengig av kompetente og trygge ansatte, derfor satser SV på rett til heltid og færre midlertidige ansettelser.

Rettighetspakke for eldre

SV tar kampen for rettighetene til våre eldre. 20 millioner kroner settes av til å styrke frivillige organisasjoners arbeid for menneskerettigheter i eldreomsorgen og til å utvide pasient- og brukerombudene.

Rusomsorg

God rusomsorg krever ressurser. SV foreslår å øremerke 400 millioner kroner til kommunenes arbeid med rusomsorg for å sikre at flere ressurser kommer frem til de som trenger hjelp. I tillegg foreslås en utvidelse av programmet Housing First til to nye byer, og det legges til rette for at flere frivillige aktører kan gjøre sitt arbeid gjennom en særlig bevilgning på 10 millioner kroner.

SVs viktigste satsinger

Tiltak	Beløp
Styrket sykehusøkonomi, inkludert flere plasser til ideell rusomsorg	680 mill
Tillitsreform, tidskonto for eldre og økt grunnbemanning i eldreomsorgen	375 mill
Flere ansatte i helsestasjoner og skolehelsetjenesten	300 mill
Skolemat og frukt i skolen	575 mill
Rusomsorg i regi av kommuner og frivillige aktører	410 mill
Rettighetspakke for eldre, inkludert satsing på pasient- og brukerombud	20 mill
Tannhelsekontroll for eldre	95 mill
Sykehusklovnene	2 mill
Soppkontroll	2 mill
Øremerke penger til Tromsundersøkelsen	7 mill

Likestilling

H/FrP-regjeringen setter likestillingspolitikken i revers. Fortsatt tjener kvinner mindre enn menn og endringene i arbeidsmiljøloven rammer kvinner spesielt hardt. Kvinner jobber oftere deltid, mens menn jobber mer overtid. Vold mot kvinner og seksuell trakassering er et alvorlig samfunnsproblem. Kvinner som gruppe har mindre makt i samfunnet enn menn. SV tar kampen for feminisme og et mer likestilt samfunn.

Like muligheter i arbeidslivet

Skal kvinner og menn få like muligheter, må vi ta strukturelle, politiske grep for å rette opp skjevhetene. Derfor styrker vi trepartssamarbeidet for likestilling og vi vil prøve ut likelønnsstandard på ulike arbeidsplasser. Vi utvider på ny fedrekvoten til å bli 14 uker. Vi øker innsatsen mot diskriminering av gravide i arbeidslivet.

Rett til heltid

SV kjemper for retten hele, faste stillinger. Heltidskultur i arbeidslivet vil bidra til å redusere lønnsgapet mellom menn og kvinner i dag.

SV tar kampen for feminisme og et mer likestilt samfunn.

Vi vil gjøre det enklere å stå lenge i arbeid med helsa i behold og lettere for kvinner å jobbe fulltid. SV foreslår en pott på 50 millioner som offentlige og private arbeidsplasser kan søke på for å prøve ut 6-timersdag.

Innsats mot vold og overgrep

Seksuell trakassering, voldtekt og vold mot kvinner er alvorlige samfunnsproblemer. Derfor ønsker SV et landsdekkende program mot seksuell trakassering. Vi øker tilskuddene til incest- og voldtektssentre, voldsforebyggende tiltak, krisesentre og krisesentersekretariatet.

Hjelpe- og exittiltakene for prostituerte er ikke gode nok i dag. Derfor foreslår vi å bruke mer penger på exittiltak og Rosa-prosjektet. Vi gjør den sistnevnte støtten varig.

Styrke kvinnebevegelsen

Vi jobber for å styrke de kreftene som bidrar til mer likestilling. Derfor reverserer vi kuttet av budsjettet til Likestillings- og diskrimineringsombudet og likestillingssentrene, og vi øker støtten til likestillingssentrene med 5 millioner.

SVs viktigste satsinger

Tiltak	Beløp
Pott mot ufrivillig deltid	75 mill
Forsøk med 6-timers arbeidsdag	50 mill
Styrke trepartssamarbeidet for likestilling	9 mill
Landsdekkende program mot seksuell trakassering	10 mill
Innsats mot diskriminering av gravide i arbeidslivet	4 mill
Innføre ventestøtte på 6000 kroner per måned for familier som venter på barnehageplass, pga forslag om fjerning av kontantstøtten	100 mill
Økt støtte til de regionale sentrene for likestilling og mangfold	5 mill
Økt tilskudd til incest- og voldtektssenter	5 mill
Økt tilskudd til voldsforebyggende tiltak	2 mill
Krisesentersekretariatet	1 mill
Krisesentre	5 mill
Gjeninnføre fedrekvote på 14 uker fra 1. juli	80 mill
Øke støtten til Rosa-prosjektet og gjøre denne varig	1,5 mill
Exit-tiltak for prostituerte	7 mill

LHBT

SV jobber for alles rett til å leve frie og gode liv. Mange lesbiske, homofile, bifile og transpersoner (LHBT-befolkningen) utsettes for diskriminering.

Vi vil jobbe for et samfunn der retten til å definere seg selv sitter i ryggraden til hele samfunnet, der homo ikke lenger er et skjellsord, og der kulturell og religiøs undertrykking av seksuell orientering og/eller kjønnsuttrykk bekjempes der den forekommer.

Tiltak	Beløp
Økt støtte til LHBT-organisasjoner	2 mill
Kompetanseheving på LHBT i mottakssektoren	1 mill
Rosa kompetanse	2 mill
Restart	1 mill
Skeiv Ungdoms sommerleir	0,4 mill
Oslo Fusion Film Festival (tidligere Skeive Filmer)	0,5 mill
Skeivt arkiv	1 mill

Vi vil jobbe for et samfunn der retten til å definere seg selv sitter i ryggraden til hele samfunnet.

Kultur

Offentlig kulturpolitikk

Kunst og kultur har en egenverdi. Hovedbegrunnelsen for offentlig kulturpolitikk er å bidra til et mangfold av kulturuttrykk som ikke kan finansieres av markedet alene, og å gjøre disse tilgjengelig for mange mennesker. Alle skal ha anledning til å oppleve og utøve kunst, kultur, idrett og friluftsliv.

En kulturell grunnmur

Bibliotekene er blodårene i det kulturelle systemet fordi de gjør kunnskap, kultur, litteratur og verdier tilgjengelig til alle grupper i samfunnet, uavhengig av sosiale, økonomiske og geografiske skillelinjer. SV viderefører derfor det flerårige bibliotekløftet på 1 milliard over 5 år, og bevilger 200 millioner til kommunene og 50 millioner i utviklingsmidler til bibliotekene.

SV bevilger også midler til kompetanseutvikling og å utvikle nye nasjonale standarder for kulturskolen.

Nye utfordringer

Den digitale utviklingen medfører muligheter så vel som utfordringer. SV vil satse på tiltak for en bedre yringskultur og foreslår et systematisk arbeid mot netthets, og vil styrke Norge som en frihavn gjennom å utvikle en digital frihavn for forfulgte kunstnere.

SV vil også bevilge utviklingsmidler for å hjelpe bransjer som media, musikk, film og litteratur gjennom den digitale omveltningen. Utfordringen er å utvikle løsninger som ivaretar forbrukernes og utøvernes interesser, og som ivaretar kompetansen som finnes i mediehus, plateselskaper og andre institusjoner.

Kunstnerøkonomi

Utredningen «Kunstenes autonomi og kunstens økonomi» viser en realnedgang i kunstnernes inntekter over tid. Kunstnerøkonomien er et avgjørende fundament for utviklingen av kunst- og kulturlivet. SVs mål er at kunstnere skal ha samme vilkår og rettigheter som andre arbeidstakere. SV ønsker å løfte kunstnerpolitikk som et eget politikkområde. Et første løft gjøres i årets alternative statsbudsjett ved en økning i både antallet og satsene for kunstnerstipend og honorarer.

SV vil inspirere til mer filmproduksjon i Norge ved å foreslå en filmsentivordning med bedre innretning enn regjeringens forslag. SV vil bevare Cinemateket i Oslo som en nasjonal institusjon med ansvar for å forvalte vår felles nasjonale filmarv, og styrke de regionale cinematekene. Vi vil også styrke Kulturfondet med 95 millioner og bevilge 10 millioner mer enn regjeringen til litteraturtiltak.

SVs viktigste satsinger

Tiltak	Beløp
Kulturell grunnmur	
Nasjonalt bibliotekløft	200 mill
Kompetanseutvikling for bibliotekene	30 mill
Nasjonalt digitalt mediebudsjett for bibliotekene	20 mill
Styrking av norsk kulturfond, ulike felt	95 mill
Kunstnerøkonomi	
Kunstnerstipend lønnsøkning	8,558 mill
50 nye hjemler av kunstnerstipend	11,5 mill
Musikkensembler og kor, bla. økte honorarer	20 mill
Skuespiller- og dansealliansen	7 mill
Økning vederlagsordning forfattere	2,5 mill
Film	
Regionale cinematek	12 mill
Ytringsfrihet	
Tiltak mot netthets	5 mill
Digital frihavn .sj og .bv for forfulgte kunstnere	5 mill

Godt liv og utvikling i hele landet

SV vil ha flere arbeidsplasser, grønt næringsliv og verdiskapning i hele Norge. Mennesker skal ha frihet til å bosette seg der de vil, og bedrifter skal ha mulighet til å drive i hele landet. Da er sterk kommuneøkonomi og utjevning av kostnader og avstandsulemper nødvendig.

SV foreslår målrettet satsing på grønn næringsutvikling i mange næringer. Kuttene regjeringen gjør i distriktpolitikken er sentraliserende.

Bærekraftige fylker

SV styrker og spisser de regionale midlene, og endrer navnet på posten til «Bærekraftige fylker». Pengene skal ikke kunne brukes i olje- og gassrelatert utvikling, men til framtidsrettede næringer og fellessatsinger.

Infrastruktur og bredbånd

SV styrker næringsfond i distriktene og bruk av tre i industri, bygg og anlegg. God infrastruktur er avgjørende for næringslivet, ikke minst gjelder det utbygging av bredbånd. SV styrker derfor tilskudd til utbygging av bredbånd over hele landet.

SV vil ha flere arbeidsplasser, grønt næringsliv og verdiskapning i hele Norge.

SVs viktigste satsinger

Tiltak	Beløp
Bærekraftige fylker: Det foreslås at ordningen «regional utvikling» endres til «Bærekraftige fylker» hvor midlene økes, men avgrenses fra olje og gass. Fordelingsnøkkelen mellom fylkene videreføres. Inkluderer 10 mill i omstillingsmidler til Tinn.	250 mill
Kollektivsatsing i fylkene	200 mill
Økt kompensasjon for omlegging av kostnadsnøkkel til de fylkene med størst distriktsutfordringer	140 mill
Utbygging av bredbånd i fylkene	60 mill

Kommuneøkonomi

Kommunene skal gi god kvalitet på skoler og omsorg, sikre barnehageplass og godt barnevern, gi gode kulturtilbud, ta klima- og miljøansvar og være en god samarbeidspartner og tilrettelegger for næringslivet. Skal kommunene klare oppgavene sine godt, er økonomi viktigere enn størrelsen.

Skole og barnehage

Alle barn skal trives og lære mye på skolen. Da trengs flere lærere, med tid og mulighet til å følge opp hver enkelt elev, sunn mat og mer tid til å bevege seg. Det er bra både for læring og helse. Skolehelsetjenesten må styrkes kraftig. Det kan hjelpe mange som sliter og ikke vet hvor de kan få hjelp. Barnehagen prioriteres gjennom flere plasser, lavere makspris og to opptak.

Omsorg

SV vil ha nok ansatte på sykehjem og i hjemmetjenesten. Det er veien til bedre omsorg, ikke privatisering. Eldre skal ikke stå i kø til sykehjems plass. De som vil bo hjemme må få en hjemmetjeneste som har tid til dem, og de må selv kunne bestemme hva de vil ha hjelp til.

Skal kommunene klare oppgavene sine godt, er økonomi viktigere enn størrelsen.

Integrering

Kommunene har en nøkkelrolle i integrering av flyktingene. Derfor foreslår SV å styrke integreringstilskuddet til kommunene, og en helt ny bosettingsmodell. SV styrker også kommunene med 400 millioner for å kunne sikre god kvalitet på oppfølgingen av alle asylsøkerne som nå kommer.

Styrket kommuneøkonomi

SV øker kommunenes inntekter med om lag 5 milliarder kroner utover regjeringens forslag. I tillegg kommer økte midler til integreringstilskudd og høyere refusjon for utgifter til barnevernstiltak for enslige mindreårige asylsøkere

SVs viktigste satsinger

Tiltak	Beløp
Ekstraordinær bevilgning til oppbygging av asylkapasitet i Sør-Varanger	50 mill
Senke innslagspunktet for ressurskrevende tjenester til 2015-nivå	64 mill
Reversere reduksjon i sysselsettingspakken vedlikehold og rehabilitering i kommuner	300 mill
Utbygging av bredbånd i fylkene	60 mill
Barnehage	
To barnehageopptak i året. Kompensasjon for økt etterspørsel av barnehageplasser som følge av avvikling av kontantstøtte og innføring av ventestøtte. Makspris barnehager settes til 1750 2005-kroner	741 mill
Skole	
Lærertetthet 1.-4. trinn, skolemat, øremerke stillinger til helsesøster, halv time fysisk aktivitet	1 697 mill
Sosial og helse	
Øremerke midler til den kommunale rusomsorgen	400 mill
Økt bemanning og rett til hele stillinger, eldreomsorg	175 mill
Tillitspott og tidskonto – ekstra halvtime i eldreomsorgen	200 mill
Fjerne avkorting av sosialhjelp mot barnetrygd	350 mill

SVs alternative statsbudsjett

Annet	
Gå mot sentralisering av skatteinnkreverfunksjonen	630 mill
Klimatiltak og klimatilpasning	150 mill
Nasjonalt bibliotekløft	200 mill
Økning i frie midler for å kompensere for vekstkommunetilskudd	47,2 mill
Tiltak og kvalifiseringsprogram	50 mill
Sysselsettingstiltak og økt etterspørsel i kommunene, rammeøkning	500 mill
Kommunal håndtering av økning i antall asylsøkere	400 mill
Fylkeskommunen	
Klimatilpasning og klimaarbeid	20 mill
Kollektivsatsing fylkeskommunen	200 mill
Kompensasjon for ny kostnadsnøkkel	140 mill
Flere lærlingeplasser	100 mill
Øke integreringstilskuddet til kommunene, 100 % finansiering fra 1. juli	415 mill
Refusjon av kommunale utgifter til barnevernstiltak for enslige mindreårige asylsøkere settes til 100 % utover egenandelen	400 mill

Bolig

Bolig – alle skal ha et hjem

Å skaffe nok boliger til alle er et politisk ansvar. Skal det bli mulig må den sosiale boligpolitikken styrkes, fordi markedet kan ikke sikre boliger til priser som alle har råd til. Boligspekulanter og kommersielle aktører må bremses og styres. SV prioriterer sosial boligutbygging.

En styrket Husbank

SV vil øke Husbankens låneramme til 25 mrd, slik at flere boliger kan bygges. Vi foreslår også å øke tilskuddet til utleieboliger med 100 millioner kroner utover regjeringens forslag, og tilskudd til boliger for vanskeligstilte med 100 millioner kroner.

Bostøtten

Bostøtten er særlig viktig for folk med lave inntekter og helt avgjørende for at mange i det hele tatt kan skaffe seg eller beholde ett hjem. Derfor foreslår SV at bostøtten må følge prisutviklingen.

**Den sosiale boligpolitikken må styrkes.
Markedet kan ikke sikre boliger til priser
som alle har råd til.**

Miljøvennlige bygg

SV vil sikre mer miljøvennlig bygging, og foreslår 10 millioner til statlig prosjekt for plusshus.

SVs viktigste satsinger

Tiltak	Beløp
Øke låneramma i Husbanken til 25 mrd.	
Boligtilskudd for vanskeligstilte	100 mill
Tilskudd til utleieboliger	100 mill
Boligsosialt kompetansetilskudd	15 mill

Internasjonal solidaritet

Verden står i dag overfor betydelige utfordringer. I 2016 vil vi måtte forholde oss til klimakrisen, fire humanitære kriser definert som «nivå 3» av FN, og samtidig utfordringer for frihet og demokrati gjennom autoritære og voldelige strømninger i en rekke land.

Norge er bundet til en rekke internasjonale forpliktelser. Flyktningkonvensjonen, bærekraftmålene og andre internasjonale avtaler og mål er ikke lagd for regnværsdager. SV mener at det er nettopp i en krevende situasjon at vi må vise mer solidaritet, ikke mindre.

Klokskap i krisetid

Internasjonale regler åpner for at vi kan bruke en andel av utviklingsbistanden til flyktnings tiltak i Norge. Men selv om det er mulig, betyr det ikke at det er klokt. SV mener at utfordringene ikke løses ved å kutte i bevilgningene til bistand, og er sterkt kritisk til regjeringens opportunistiske kutt til utviklingsbistand gjennom sivilt samfunn og klimatiltak i fattige land. Våre forslag innebærer å bruke 1,22 prosent av BNI på bistand og flyktninger.

Det er nettopp i en krevende situasjon at vi må vise mer solidaritet, ikke mindre.

Solidaritet med Syria – ute og hjemme

I Syria er borgerkrigen nå en av de verste humanitære katastrofene i det 21. århundre. Norge har plikt til å bidra. I tillegg til å ta i mot flyktninger i Norge vil SV øke den humanitære bevilgningen til Syria og Syrias nærområder så den blir på totalt 3 milliarder.

Samtidig vil SV ta imot flere kvoteflyktninger slik FN ber om. SV foreslår at Norge tar imot 5000 syriske flyktninger og 1120 flyktninger fra andre konfliktområder i 2016.

Grønn utvikling

Den internasjonale solidariteten må også være grønn. Mennesker i fattige land rammes aller hardest av klimaendringene, selv om de har bidratt minst til problemet. Dersom klimautslippene skal ned må veksten i utviklingsland foregå på andre premisser enn veksten i vesten. Dette er kun mulig dersom rike land bistår fattige land i arbeidet med å gjøre denne veksten grønn.

Klimabistand

Regjeringen foreslår betydelige kutt i klimabistanden, og det kun måneder før klimatoppmøtet i Paris. SV mener dette er kortsiktig tenkning, og bevilger til sammen 2,1 milliarder til klimabistand utover regjeringens forslag, gjennom det grønne fondet, skogpenger, og klimatiltak og fornybar energi i fattige land.

Sivilt samfunn

Menneskerettighetene, ytringsfriheten og kvinners rettigheter er truet i en rekke land. Håpet om demokrati og frihet fra den arabiske våren i Midtøsten og Nord-Afrika er slukket og flere land opplever nå en tilbakevending til autoritære og voldelige regimer.

Sivilsamfunnsbistanden leverer effektive resultater, og bidrar til solidaritetsbånd mellom folk i ulike land. SV vil opprettholde den viktige støtten til sivil samfunn. SVs utviklingspolitikk vektlegger å styrke kvinners stilling, bedre funksjonshemmedes muligheter til å leve fullverdige liv, og å bidra til et sterkt, demokratisk sivil samfunn.

Åpen debatt om Norges rolle i verden

Utenriks- og utviklingspolitikken behøver kompetanse og kritiske røster. Det norske organisasjonslivet vil få svekket sin mulighet til å arbeide som uavhengig vaktbikkje for utenriks- og utviklingspolitikk dersom regjeringens kutt gjennomføres. Dette gjelder også støtte til utviklingsforskning, Bistandsaktuelt og informasjonsstøtten som alle bidrar til debatt om Norges rolle i verden, resultater av bistand og innretningen på vår utenrikspolitikk.

SVs viktigste satsinger

Tiltak	Beløp
Ekstraordinært humanitært løft for Syria og nærområdene, til 3 mrd. kroner	1,75 mrd
Støtte til sivil samfunn: Inkludert å opprettholde Informasjonsstøtta og Kultursamarbeid	1,36 mrd
Klima- og miljøtiltak: Inkludert skogpenger, fornybar energi og klimatiltak i fattige land	4,1 mrd

SVs utviklingspolitikk vektlegger å styrke kvinners stilling, bedre funksjonshemmedes muligheter til å leve fullverdige liv, og å bidra til et sterkt, demokratisk sivil samfunn.

Sikkerhet og forsvar

Forsvaret skal være tilpasset de reelle sikkerhetsutfordringene vi står overfor. Kapasiteten til å forsvare Norge og forvalte de norske havområdene skal ligge til grunn for forsvarets prioriteringer.

Et sterkt forsvar i nord

Klimaendringer og forandringer i internasjonale maktforhold skaper nye utfordringer, og øker nordområdenes strategiske og økonomiske betydning. Det krever nytenkning rundt Norges internasjonale samarbeid og sikkerhetspolitikk.

Mer til operativt, mindre til kampfly

SV prioriterer de oppgavene som er viktigst for vår sikkerhet. Vi fremmer forslag om å redusere fem hundre millioner i forsvarsbudsjettet, blant annet gjennom å redusere antallet kampfly Norge skal bestille, redusere byråkrati og investeringer, og å hente norske offiserer hjem fra Irak.

SV prioriterer de oppgavene som er viktigst for vår sikkerhet.

Vi vil heller bruke en del av pengene på å styrke operative grener, spesielt Sjøforsvaret, Kystvakta og Hæren.

Nytenkning rundt forsvar og sikkerhet

SV mener det norske forsvaret må prioritere et internasjonalt engasjement for forsvar av folkeretten, og bidra til internasjonale fredsbevarende og konfliktdepende operasjoner i FN-regi. SV går i mot et fortsatt bidrag til koalisjonen i Irak.

Justis

Trygghet i hverdagen er et spørsmål om frihet. Det er spesielt viktig å ivareta sårbare gruppers trygghet. SVs hovedprioriteringer i justisbudsjettet er derfor barns trygghet, kamp mot voldtekt, og bedre rettsikkerhet.

Trygghet for barn

Mange barn opplever psykisk og fysisk vold. I Vestfold politidistrikt opprettes det nå et eget avsnitt som skal jobbe mot vold mot barn. SV vil utvide dette arbeidet, og foreslår på denne bakgrunn at deler av økningen i årsverk til politidistriktene brukes særskilt til dette arbeidet.

Økte midler til rettshjelp

Det er et viktig rettssikkerhetsprinsipp å kunne få prøvd sine rettigheter. Det hjelper ikke å ha rettigheter om en ikke har økonomisk mulighet til å få prøvd dem.

SV vil derfor øke bevilgningene til frivillige rettshjelptiltak. Norsk organisasjon for asylsøkere (NOAS)

SVs alternative statsbudsjett

har en spesiell rolle i en tid der mange søker beskyttelse i Norge, SV foreslår at NOAS' rettshjelpsarbeid og arbeidet med rettighetene til lengeværende barn prioriteres særlig.

SVs viktigste satsinger

Tiltak	Beløp
Styrke frivillige organisasjoner innenfor Kriminalomsorgen	5 mill
Kompetanseheving i politiet, etterforskning av vold mot barn, satsing på barnehusene og styrking av voldtektsgruppa i Kripos	10 mill
Øke tilskudd til lavterskel rettshjelpstiltak (Juss-Buss, JURK, Jusshjelpa, Jussformidlingen, Gatejuristen, NOAS mfl.)	10 mill
Økt barnefaglig kompetanse i Politiets utlendingsenhet	5 mill
Økning til retur av asylsøkere	20 mill
Forlenge innsatsen i Middelhavet, inkludert en ekstra båt	93 mill
Styrke Kontoret for voldsoffererstatning	10 mill
Styrking av Økokrim	5 mill
Kompetanseheving på LHBT i mottakssektoren	1 mill
Gjøre støtten til Rosa-prosjektet varig	1,5 mill
Exit-tiltak for prostituerte	7 mill
Ber regjeringen styrke arbeidet mot miljøkriminalitet	
Ber regjeringen gjøre fengselsplasser i Nederland overflødig	

Vedlegg

Vedlegg 1: Skatter og avgifter

Alle beløp i mill. kroner. Alle beløp er sammenliknet med regjeringas forslag.

Skatt

Sak	Påløpt	Bokført
Mer omfordelende inntektsskatt: Sette trinn 1 til 200 000 kr og trinn 2 til 300 000 kr. Beholde innslagspunktene på trinn 3 og 4 på samme nominelle nivå som henholdsvis toppskatt trinn 1 og 2, og øke satsene med 3 pst-poeng. Innføre nytt trinn 5 fra 1,5 mill kroner med 27 pst. sats.	9 360	7 490
Øke personfradraget til 65 000 kroner	-11 480	-9 185
Skattefradrag ENØK	-650	-520
Øke utbytteskatten. Øke faktoren til 1,4 (tilsvarende 35 pst utbytteskatt)	3 480	2 780
Øke minstefradraget til 45 pst	-220	-175
Satsen i fiskerfradraget økes til 35 prosent og øvre grense lønnsjusteres	-6	-6
Jordbruksfradraget økes til 70 000 og satsen økes til 42 pst	-30	-30
Fagforeningsfradrag settes til 4 000 kroner	-40	-30
Øke minstefradrag i pensjonsinntekten til 38 prosent	-370	-295
Ny nasjonal eiendomsskatt. 1 promille med bunnfradrag på 1 mill kroner	3 750	3 750
Øke satsen i formuesskatt til 1,1 pst., sette bunnfradrag til 1 mill kr, innføre progressiv formuesskatt med sats 1,3 på formue over 20 mill kroner	8 400	6 440
Fjerne skattekasse 2	295	235
Gå mot regjeringens forslag om å øke maksgrensen på BSU	140	110

SVs alternative statsbudsjett

Sak	Påløpt	Bokført
Gå mot forslaget om å øke moms fra 8 til 10 pst	-650	-500
Gå mot forslag om gevinstbeskatning ved salg av landbrukseiendom innad i familien	-65	-65
10 pst. startavskrivning saldogruppe D	-1 470	-360
Suspendere særregel i differensiert arbeidsgiveravgift, som varslet i tilleggspropen	300	250
Finansmoms etter mønster fra rødgrønn utredning innføres 1. juli 2016	4 500	3 600
Sum skatt	15 244	13 489

Avgifter

Sak	Påløpt	Bokført
Øke CO2-avgifta med 50 pst.	3 028	2 777
Økt elavgift med 1,75 øre	1 041	779
Øke veibruksavgift på diesel med 1 krone	2 830	2 590
Øke veibruksavgift på bensin med 50 øre	450	420
Gjeninnfør båtmotoravgifta	180	165
Fjerne el-avgift for batteridrevne busser	0	0
Øke avgift på utslipp av Nox med 3 kroner ut over regjeringens forslag	7	5
Øke avgift på HFK/PFK til 500 kr/tonn CO2-ekvivalenter	160	150
Gruveavfall deponi fra 1.juli	225	180
Alkohol		
Reversere muligheten for å bytte tobakk mot alkohol på taxfree	70	60

SVs alternative statsbudsjett

Sak	Påløpt	Bokført
Engangsavgifta		
Nedre grense for CO ₂ -komponenten senkes til 80 g CO ₂ /km. Satsen på de neste 40 g/km settes til 815,24 kr per g CO ₂ /km.	1 800	1 650
Omlegging av engangsavgifta. Øke Nox-satsen til 200 kroner per mg/km	900	830
Sum avgift	10 691	9 606
Forslag under strek (går til oljefondet og kan ikke brukes til inndekning av utgifter)		
Fjerne friinntekta	2 340	1 170
Flytte Petoro under strek	339	339
Økt CO ₂ -avgift på sokkelen til 1 500 kr. Bidrar til energieffektivisering og havvindutvikling på haleproduksjon.	2 200	1 100
Balanse		
Sum endring skatt og avgift	23 095	
Skatteendringer varslet i regjeringens tilleggsproposisjon som ikke tas inn i SVs budsjett	-1 760	
Inntektsøkning	21 335	
Utgiftsøkning	-14 335	
Mindreforbruk av oljepenger	7 000	

Vedlegg 2: Prioriteringer

Rammeområde 1: Statsforvaltning

Sak	Beløp	Kapittel	Post
Oppstart arkivbygg på Tynset for Arkivverkets sentraldepot og Norsk helsearkiv	5,0	2445	31
Samien Sitje	5,0	2445	31
Prosjekt for statlige plusshus	10,0	2445	31
Fylkesmennene økt tilsyn, arbeid med bosetting	50,0	525	1
Miljøvennlige innkjøp i det offentlige	9,0	540	1
Sum Rammeområde 1	79,0		

Rammeområde 2: Familie og forbruker

Sak	Beløp	Kapittel	Post
Lønnsjustering av barnetrygda	409,0	845	70
Søskentillegg barnetrygd. Et tillegg på 25 pst av ordinær barnetrygd fra og med barn nr. 3, men med maksimalt tre barnetillegg.	969,0	845	70
Utvide småbarnstillegget til enslige forsørgere med barn 3-18 år, som allerede har rett til småbarnstillegg for barn 0-3 år. Fra 1. juli	23,0	845	70
Økt småbarnstillegg for enslige forsørgere med 50%	13,2	845	70
Gjeninnføre Finnmarks- og Svalbards-tillegget frå 1.7.2016	38,9	845	70
Auka tilskot til organisasjonar i barne- og ungdomsvernet, som Forandringsfabrikken	4,0	854	71

SVs alternative statsbudsjett

Sak	Beløp	Kapittel	Post
Tiltak for å styrke tryggheten til ansatte i barnevernet	5,0	854	21
Styrke kommunalt barnevern	200,0	854	60
Refusjon kommunale barnevernsutgifter til enslige mindreårige asylsøkere	400,0	854	65
Raskere hjelp fra barnevernet. Styrke fylkesnemndene	10,0	853	1
Likestillingspakke			
Landsdekkende program mot seksuell trakassering	10,0	846	21
Innsats mot diskriminering av gravide i arbeidslivet	4,0	873	50
Innføre ventestønnad på 6 000 kr per mnd for familier som venter på barnehageplass	100,0	844	ny
Økt støtte til kvinnerørsla	4,0	846	70
Økt støtte til Kvinnelobbyen	1,0	846	21
Økt støtte til de regionale sentrene for likestilling og mangfold	5,0	846	70
Økt tilskudd til incest- og voldtektssenter	5,0	840	61
Økt tilskudd til voldsforebyggende tiltak	2,0	840	70
Krisesentersekretariatet	1,0	840	70
Krisesenter	5,0	840	70
Gjeninnføre fedrekvote på 14 uker fra 1. juli	80,0	2530	70
LHBT			
Støtte til LHBT-organisasjoner	2,0	871	72
Sum rammeområde 2	2 291,1		

Rammeområde 3: Kultur

Sak	Beløp	Kapittel	Post
Kulturell grunnmur			
Nasjonalt biblioteksløft, 200 mill. over kommuneramma			
Kompetanseutvikling for bibliotekene	30,0	326	77
Nasjonalt digitalt mediebudsjett for bibliotekene	20,0	326	55
Styrking av norsk kulturfond. Til fordeling på kapitler	95,0	320	55
Film			
Regionale cinematek	12,0	334	50
Oslo Fusion Film Festival (tidl. Skeive Filmer)	0,5	334	78
Digitalisering			
Utviklingsmidler, til fordeling ulike kapitler	5,0	320	55
Ytringsfrihet			
Samisk dagspresse, indeksregulering	2,0	335	70
Indeksøkning på 4,5% distribusjonstillegg Finnmark	0,092	335	77
Tiltak mot netthets	5,0	335	ny
Digital frihavn .sj og .bv for forfulgte kunstnere	5,0	335	ny
Øke NRK-lisens med 70 kr			
Skeivt Arkiv	1,0	334	78
Landssammenslutningen for nynorskkommuner	1,2	326	78
Litteraturtiltak gjennom Kulturrådet	10,0	326	80
Kunstnerøkonomi			
Skuespiller- og dansealliansen	7,0	324	78

SVs alternative statsbudsjett

Sak	Beløp	Kapittel	Post
Kunstnerstipend lønnsøkning	8,558	321	73
Kunstnerstipend lønnsøkning eldre kunstnere	0,334	321	74
50 nye hjemler kunstnerstipend	11,5	321	73
Økning vederlagsordning forfattere	2,5	326	55
Ny assistentordning for unge kunstnere	5,0	321	ny
Musikkensembler og kor, bla økte honorarer	20,0	323	55
Avant Garden samlokalisering, oppstart	1,0	324	78
Buskerud teater	2,0	324	78
Beaivváš nytt bygg	5,0	320	73
Kulturvern, forskning museumsområdet	5,0	328	5
Fylkesscene i Østfold	1,0	324	78
Hordaland teater – Logen, nye lokaler	3,5	324	78
Sum rammeområde 3	259,184		

Rammeområde 4: Utenriks

Sak	Beløp	Kapittel	Post
Næringsfremme, kultur og informasjonsformål	30,0	115	70
Globale sikkerhetstiltak, drift	-2,0	119	1
Globale sikkerhetstiltak	-12,0	119	70
Redusere økning til administrasjon UD	-95,0	140	1
Større utstyrsanskaffelser	-15,0	140	45
Bistand til Afrika inkl Trust fund for Sahel, Afrikas Horn og Nord-Afrika	120,0	150	78
Bistand til Asia	115,0	151	78
Bistand til Latin-Amerika	110,0	153	78
Sivilt samfunn, Bistandsaktuelt	6,0	160	1
Sivilt samfunn inkl opprettholde informasjonsstøtte og kultursamarbeid	1 368,7	160	70

SVs alternative statsbudsjett

Sak	Beløp	Kapittel	Post
Fredskorpset	8,0	160	77
Overgangsbistand (GAP)	200,0	162	70
Ekstraordinær bevilgning til Syria	1 750,0	163	70
Menneskerettigheter	125,0	163	72
Fred, forsoning og demokratiltak	135,0	164	70
ODA-godkjente land på Balkan	90,0	164	71
Global sikkerhet, redusere nysatsing	-50,0	164	72
Andre ODA-godkjente OSSE-land	120,0	164	73
Forskning	45,0	165	70
Faglig samarbeid	50,0	165	71
Det grønne fondet og støtte til fattige lands klimatilpasning	900,0	166	72
Fornybar energi	895,0	166	74
Kvinneres rettigheter og likestilling	50,0	168	70
Global helse, redusere regjeringens økning	-200,0	169	70
Utdanning, redusere regjeringens økning	-80,0	169	73
FNs utviklingsprogram (UNDP)	120,0	170	70
FNs befolkningsfond (UNFPA)	25,0	170	71
FNs barnefond (UNICEF)	15,0	170	72
FN og globale utfordringer	50,0	170	76
FNs aidsprogram UNAIDS	65,0	170	77
Ekspert, juniorekspert og FNs fredskorps	20,0	170	79
Tilskudd til internasjonal landbruksforskning	90,0	170	81
FNs organisasjon for kvinners rettigheter og likestilling (UN Women)	40,0	170	82
Verdensbanken	-150,0	171	70
Regionale banker og fond	-54,2	171	71
Sum rammeområde 4	5 884,5		

Rammeområde 5: Justis

Sak	Beløp	Kapittel	Post
Frivillige organisasjoner innenfor Kriminalomsorgen	5,0	430	70
Kompetanseheving i politiet, etterforskning av vold mot barn, satsing på barnehusene og styrking av voldtektsgruppa i Kripes	10,0	440	1
Øke tilskudd til lavterskel rettshjelpstiltak (Juss-Buss, Jurk, Jusshjelpa, Jussformidlingen, Gatejuristen, NOAS mfl).	10,0	470	72
Økt barnefaglig kompetanse PU	5,0	440	1
Økning til retur av asylsøkere	20,0	440	1
Forlenge innsatsen i Middelhavet	35,0	440	1
Én ny båt Middelhavet	58,0	440	1
Styrking av kontoret for voldsoffererstatning	10,0	472	1
Øremerket økning Økokrim	5,0	440	1
Kompetanseheving på LHBT i mottakssektoren	1,0	490	23
Rosa-prosjektet. Gjøre støtten varig	1,5	440	70
Exit-tiltak for prostituerte	7,0	440	70
Sum rammeområde 5	167,5		

Rammeområde 6: Innvandring, regional utvikling og bolig

Sak	Beløp	Kapittel	Post
Tiltak for rom	2,0	567	22, 60
Samisk museum	2,0	561	72
Merkurprogrammet, distriktsbokhandel	4,0	552	72
Sametinget	40,0	560	50

SVs alternative statsbudsjett

Bærekraftige fylker: Styrking og spissing av de regionale utviklingsmidlene. Ordningen «regional utvikling» endres til «Bærekraftige fylker» hvor midlene økes, men avgrenses fra olje og gass, slik at satsingene utelukkende skal gå til fremtidsrettede næringer. Fordelingsnøkkelen mellom fylkene videreføres. Inkl. 10 mill til Tinn som følge av nedleggelse av Rjukan sjukehus.	250,0	551	60
Asyl og flyktninger			
Øke antall kvoteflyktninger med 3000 (Syria+1000)	222,9	821, 822, 854, 490, 440, 167, mfl.	
Redusert saksbehandlingstid UDI	90,0	490	1
Redusert saksbehandlingstid UNE	10,0	491	1
Tilskudd vertskommuner asylmottak	50,0	490	60
Flere nemndmøter i UNE	10,0	491	21
Bedre kartlegging av sårbare asylsøkere i ankomstfasen	10,0	490	1
Stønad til familiemedlemmer til personer med beskyttelse, som selv får beskyttelse	9,0	490	75
Reversere kutt i ytelser til beboere i mottak i tilleggspopen	138,4	490	70
Asyl – barnepakka			
Bedre rettsikkerhet for barn i utlendingsforvaltningen (flere nemndsmøter hvor barn deltar, barn må bli hørt og bedre barnefaglig kompetanse)	15,0	490, post 01 (10 mill), 491 p. 01 (4 mill), 491 p. 21 (1 mill)	
Øke bemanning og barnefaglig kompetanse på mottak for enslige mindreårige asylsøkere (15–18 år)	450,0	490	1
Rett til barnehageplass for alle barn i asylmottak	132,0	490	60

SVs alternative statsbudsjett

Sak	Beløp	Kapittel	Post
Aktivitetstilskudd for barn i mottak	10,0	490	21
Arbeid mot at barn forsvinner fra mottak	10,0	490	21
Integrering fra dag én			
Øke integreringstilskuddet til kommunene, 100 % fra 1. juli	415,0	821	60
Norskopplæring, herunder koordinere norskopplæring av frivillige i mottak, andre prøveordninger for raskere språkopplæring	10,0	822	60
Utvide prosjektet med gratis halvdagsplass i barnehage (herunder reversere kuttet på 61 mill. fra regjeringen og midler til å fortsette gratis kjernetid i Groruddalssatsinga også høsten 2016)	82,0	821	62
Utvide prosjektet med gratis deltidsplass SFO	20,0	821	62
Øke støtten til Jobbsjansen	10,0	821	62
Tilskudd til frivillige organisasjoner, integreringsarbeid, herunder forsøksordning med bosetting (SOS-barnebyer), folkehøgskole	50,0	821	1
Økt støtte til organisasjoner som arbeider mot diskriminering, vold og sosial kontroll (inkludere reversere kutt i Samora, Utrop, Omod og Mir)	5,0	821	71
Reversere kutt i norskopplæring for asylsøkere på mottak fra 250 til 175 timer	100,0	822	70
Bolig			
Housing first	4,0	581	78
Boligtilskudd for vanskeligstilte	100,0	581	75
Tilskudd til utleieboliger	100,0	581	76
Boligosialt kompetansetilskudd	15,0	581	78
Områdesatsing	12,0	590	65
Husbankens låneramme økes til 25 mrd. kr			
Sum rammeområde 6	2 378,3		

Rammeområde 7: Arbeid og sosial

Sak	Beløp	Kapittel	Post
52 ukers permisjon og 5 dagers lønnsplikt	264,0	2541	70
Styrke Arbeidstilsynet	7,0	640	1
Ungdomsgaranti	300,0	634	76
Barnetillegg for uføre	9,0	2655	70
Økt innsats for universell utforming og økt tilgjengelighet	15,0	872	72
500 flere plasser for varig tilrettelagt arbeid	81,0	634	76
Opprette ny samlokalisert enhet mot arbeidslivskriminalitet	9,0	Flere	
Supplerende stønad	40,0	667	70
500 flere tiltaksplasser for personer med nedsatt arbeidsevne	69,0	634	76
Petroleumstilsynet. Midler for å drive fram oppstart av brønnplugging	5,0	642	1
Likestillingspakke			
Pott mot ufrivillig deltid	75,0	601	22
Forsøk med likelønnsstandard	5,0	601	21
Forsøk med 6-timersdag	50,0	601	50
Styrke trepartssamarbeidet for likestilling	9,0	871	21
Reversere kuttet til Likestillings- og diskrimineringsombudet	1,0	873	50
Sum rammeområde 7	939,0		

Rammeområde 8: Forsvar

Sak	Beløp	Kapittel	Post
Sjøforsvaret	200,0	1732	1
Kystvakta	250,0	1790	1
Hæren	50,0	1731	1

SVs alternative statsbudsjett

Sak	Beløp	Kapittel	Post
Effektivisering forsvarsledelsen	-40,0	1720	1
Irak-operasjon	-155,0	1792	1
Innkjøp kampfly	-415,0	1761	45
Forsvarsbygg, nybygg og nyanlegg	-300,0	1710	47
Forsvarsbygg, innredning nybygg	-20,0	1710	46
Sum rammeområde 8	-430,0		

Rammeområde 9: Næring

Sak	Beløp	Kapittel	Post
Grønn omstilling			
Sørlandslab	20,0	900	79
Styrke risikolånordninga i Innovasjon Norge med 500 mill. kroner	167,0	2421	50
Marint verdiskapingsprogram: Styrke innovasjon og bærekraft innen kystfiske og oppdrett.	50,0	2421	75(ny)
Elektrifisering av kysten – låneprogram for innkjøp elsjark og ferger	60,0	2421	50
Oppkapitaliser såkornfond for Nord-Norge med 500 mill. kroner	111,88	2421	51,53
Norsk romsenter	6,062	922	50
Sum rammeområde 9	414,942		

Rammeområde 10: Fiskeri

Sak	Beløp	Kapittel	Post
Tiltak og forskning på lus og rømming	15,0	928	21
Sum rammeområde 10	15,0		

Rammeområde 11: Landbruk

Sak	Beløp	Kapittel	Post
Norecopa - alternativer til dyreforsøk	3,0	1112	53(ny)
Økt tilsyn med oppdrettsnæringa	15,0	1115	1
Tilskudd til økt bruk av tre	30,0	1149	72
Tiltak for industriell bruk av biomasse	5,0	1149	74
Sum rammeområde 11	53,0		

Rammeområde 12: Olje og energi

Sak	Beløp	Kapittel	Post
Styrke satsingen på flom- og skredforebygging	190,0	1820	22
Økt støtte fornybar forskning	25,0	1830	50
Oppstart av arbeidet med en demonstrasjonspark for havvind. I tillegg til bevilgningen kommer enn tillsagnsfullmakt på 400 mill kr.	50,0	1825	31(ny)
Økt innsats for å realisere CO2-fangst og lagring. Tilsagnsfullmakt på inntill 500 mill kr	50,0	1840	70
Økt innsats for å fase ut fossil energibruk i industrien gjennom Enova.	250,0	1825	50
Styrke energimerkeordningen for boliger og bygninger	10,0	1820	21
Tilskudd til utjevning av nettariffer	30,0	1820	73
Tilskudd til Telemarkskanalen	1,0	1820	74
Sum rammeområde 12	606,0		

Rammeområde 13: Miljø

Sak	Beløp	Kapittel	Post
Runde miljøsenter	2,0	1420	85
Styrke områdesatsing i byar	10,0	1400	65
Økt støtte til miljøorganisasjonar	5,0	1400	70
Oppstart vassdragsvernsenter Gaular	5,0	1420	85
Miljøkompetanse arbeidslivet	6,0	1400	21
Støtte til bærekraftige frivillighetssentraler	10,0	1400	72 (ny)
Friluftssatsing aktivitetemidler	15,0	1420	78
Økt tilskudd til GenØk – senter for biotryggleik	3,0	1410	72
Satsing på naturmangfold – Artsprosjektet	10,0	1410	54
Satsing på naturmangfold – bekjempe fremmede arter	30,0	1420	21
Satsing på naturmangfold – lag økologisk grunnkart	40,0	1410	21
Satsing på naturmangfold – kartlegging av kyst og fjord	10,0	1410	21
Satsing på naturmangfold – god vassressursforvaltning	30,0	1420	22
Satsing på naturmangfold – skjøtsel i verneområde	10,0	1420	31
Satsing på naturmangfold – nye nasjonalparkar	10,0	1420	34
Satsing på naturmangfold – skogvern	240,0	1420	35
Satsing på naturmangfold – god vassressursforvaltning	60,0	1420	70
Satsing på naturmangfold – trua artar og naturtypar	20,0	1420	82
Klimasatsing – restaurering av myr	10,0	1420	38
Opprydding av miljøgifter i norske fjorder	40,0	1420	39
Opprydding marin forsøpling	20,0	1420	71

SVs alternative statsbudsjett

Sak	Beløp	Kapittel	Post
Tilskot til tekniske og industrielle kulturminner	10,0	1429	72
Sluttfinansiering verdensarvsenteret Vegøya verdensarvsenter	7,0	1429	79
Vedlikehold av stavkirker	4,0	1429	73
tilskudd til fartøyvernsenter	3,0	1429	75
tilskudd til fredede kulturminner i privat eie	20,0	1429	71
Støtte til frivillige organisasjoners kulturminnearbeid	3,0	1400	70
Tilskot til samisk kulturminnearbeid	2,0	1429	50
Støtte til å utarbeide FNs klimapanel 6. hovedrapport	3,0	1400	76
Reversere kutt på klima- og skogsatsingen	378,3	1482	73
Sum rammeområde 13	1 016,3		

Rammeområde 15: Helse

Sak	Beløp	Kapittel	Post
Styrke sykehusene med en halv milliard kroner. Avvikle stykkprisfinansiering i sykehusene og reversere overføring av medikamenter fra folketrygden.	500,0	732 og 2751	
Øke antall plasser i rusomsorgen	180,0	732	
Sykehusklovnene	2,0	732	
Forskning på ME	3,0	732	
Overgrepsmottak	75,0	732	
Øremerket til skudd til Soppkontroll	2,0	714	79
Tromsøundersøkelsen, 7 mill. øremerkes		732 og 714	

SVs alternative statsbudsjett

Sak	Beløp	Kapittel	Post
Menneskerettigheter og rettigheter for eldre	10,0	761	71
Styrke pasient- og brukerombudene	10,0	729	1
Tannsjekk for eldre over 75 år	95,0	2711	72
Hjelp til å hjelpe - støtte til lavterskel hjelpetilbud for rusavhengige	10,0	765	72
Sum rammeområde 15	887,0		

Rammeområde 16: Kirke, utdanning og forskning

Sak	Beløp	Kapittel	Post
Nasjonal utviklingspott til forsøk med skolelekser, samt forskningsevaluering	100,0	226	72
Kulturskole, kompetanseutvikling og nasjonal forskrift	3,0	225	71
Styrket utstyrsstipend på yrkesfag	107,9	2410	70
Folkehøgskoler	10,0	253	70
1 000 flere studieplasser	60,0	260	50/70
11 måneders studiestøtte	18,0	2410	70
Tiltak psykisk helse, samskipnadene	15,0	270	74
Reversere kutt i satsen for opplæring av mindreårige asylsøkere	35,5	225	64
Ekstrabevilgning NOKUT for rask behandling av syriske flyktninger	5,0	280	1
FRIPRO	96,3	285	52
Forskningsrådet, grunnforskning	150,0	285	52
Forskningsrådet, strategiske satsinger	140,0	285	53
Samisk skole Hattfjelldal	3,3	222	1
Studiesenteret.no	1,0	254	70
SKAP folkehøgskole	1,1	253	70
FUG	0,5	221	1
Anti-mobbearbeid, sivilsamfunn	3,0	225	74

SVs alternative statsbudsjett

Sak	Beløp	Kapittel	Post
Dokumentasjonssenter, krigsseilerne	1,5	225	72
Basiskompetanse i arbeidslivet (BKA)	5,0	257	70
LHBT			
Rosa kompetanse	2,0	225	74
Restart	1,0	225	74
Skeiv ungdoms sommerleir	0,4	225	74
Sum rammeområde 16	759,5		

Rammeområde 17: Transport

Sak	Beløp	Kapittel	Post
Kutte utredning på konkurranseutsetting i luftfart	-3,0	1301	21
Økt støtte til nullutslippsteknologi transportsektor, Enova, inkludert elferger	200,0	1301	72(ny)
Transportforskning	25,0	1301	50
Skredsikring riksveier	200,0	1320	31
Skredsikring fylkesveier	100,0	1320	62
Sykkelsatsning kommuner og fylker	412,0	1320	63
Sykkelsatsning riksveier	588,0	1320	30
Riksveiinvesteringer	-1 461,0	1320	30
Helårs raste- og døgnhvileplasser	10,0	1320	23
Tunellsikring	30,0	1320	300
Kutt bevilgning utbyggingsselskap for vei	-1000,0	1321	70
Kutt bevilgning utbyggingsselskap for vei	-300,0	1321	86
Opprettholde ordningen for kollektivtransport i distriktene	30,0	1330	60

SVs alternative statsbudsjett

Sak	Beløp	Kapittel	Post
Belønningsordning for kollektivtransport og bymiljøavtaler	600,0	1330	61
Tilskudd til Fornebu-banen og Ahusbanen	40,0	1330	63
Rentekompensasjon bompengelån	-400,0	1330	75
Fortsette forsøk med nasjonal TT-ordning	20,0	1330	60
Ny utredning høyhastighetstog	11,0	1350	230
Drift og vedlikehold jernbane	493,3	1350	23
Investeringer i jernbanen	300,0	1350	30
Elektrifisering av Rørosbanen og Solørbanen, planleggingsmidler	7,0	1350	30
Kystverkets støtte til havneutbygging	45,0	1360	60
Oppstartsmidler for utvikling av effektive og miljøvennlige godsruiter på jernbane og sjø	40,0	1360	72
Tilskudd til bredbåndsutbygging i distriktene	60,0	1380	71
Sum rammeområde 17	47,3		

Rammeområde 18: Rammeoverføringer til kommunesektoren

Ø = øremerka, F = frie midler, Gjelder kun kap 571, som er kommuneramma

Sak	Beløp	Kapittel	Post
Ekstraordinær bevilgning til oppbygging av asylkapasitet i Sør-Varanger	50,0	576	60
Senke innslagspunktet for ressurskrevende tjenester til 2015-nivå	64,0	574	60
Reversere reduksjon i sysselsettingspakken vedlikehold og rehabilitering i kommuner	300,0	576	60

SVs alternative statsbudsjett

Sak	Beløp	Kapittel	Post
Barnehage			
To barnehageopptak i året	431,0	571	60F
Kompensasjon for økt etterspørsel av barnehageplasser som følge av avvikling av kontantstøtte og innføring av ventestøtte	246,0	571	60F
Makspris barnehager settes til 1750 2005-kroner	64,0	571	60F
Skole			
Lærertetthet 1.-4. trinn	562,0	571	60F
Skolemat og frukt	575,0	571	60F
Øremerke stillinger til helsesøster	300,0	571	60Ø
Kutt frie midler som følge av øremerking	-200,0	571	60F
Halv time fysisk aktivitet	260,0	571	60F
Sosial og helse			
Øremerke midler til den kommunale rusomsorgen og styrk	400,0	571	60Ø
Fra frie til øremerkede midler rusomsorg	-400,0	571	60F
Økt bemanning og rett til hele stillinger, eldreomsorg	175,0	571	60F
Tillitspott	100,0	571	60F
Tidskonto - ekstra halvtime i eldreomsorgen	100,0	571	60F
Fjerne avkorting av sosialhjelp mot barnetrygd	350,0	571	60F
Annet			
Gå mot sentralisering av skatteinnkreverfunksjonen	630,0	571	60F
Klimatiltak og klimatilpasning	150,0	571	60F
Nasjonalt biblioteksløft	200,0	571	60F

SVs alternative statsbudsjett

Sak	Beløp	Kapittel	Post
Økning i frie midler for å kompensere for vekstkommunetilskudd	47,2	571	60F
Tiltak og kvalifiseringsprogram	50,0	571	60F
Sysselsettingstiltak og økt etterspørsel i kommunene. Rammeøkning	500,0	571	60F
Kommunal håndtering av asyl- og flyktningetilstrømmingen	400,0	571	60F
Fylkeskommunen			
Klimatilpasning og klimaarbeid	20,0	572	60
Kollektivsatsing fylkeskommunen	200,0	572	60
Kompensasjon for ny kostnadsnøkkel	140,0	572	60
Flere lærlingeplasser	100,0	572	60
Sum rammeområde 18	5 814,2		

Vedlegg: Nøkkeltall for økning i kommunenes rammetilskudd, inkludert inndekninger

Sum kommuneramme	4 575,2
Øremerkede midler	700,0
Frie midler	3 875,2
Sum fylkeskommuneramme	318,0
Total økning kommune- og fylkesramme	4 893,2

Vedlegg 3: Inndekning

Sak	Beløp i mill. kr	Kapittel	Post	Ramme- område
Kutt utvidelsen av Trandum	-80,0	2445	31	1
Eiendommer kongelige formål	-20,0	531	45	1
Fjerne kontantstøtta som følge av to barnehageopptak og omlegging til ventestøtte	-1510,0	844	70	2
Virtuossatsning	-27,0	320	86	3
Ikke utvide Trandum	-23,8	440	1	5
Ikke utvide Trandum	-12,1	440	21	5
Omprioritere fra avsetning til senere fordeling på justisdepartementets budsjett til konkrete tiltak som haster	-800,0	400	22(ny)	5
Kutt i nødnettdirektoratet	-10,0	456	1	5
Kutte støtten til HRS	-1,835	821	71	6
Økt renteinntekter Husbanken som følge av økning i lånerammen til 25 mrd. kroner	-28,0	5615	80	6
Gå mot forslaget om å redusere avkortinga for gifte og samboende pensjonister	-710	2670	70	7
	-0,8	2680	70	7
	-174,0	2655	70	7
	-6,0	612	1	7
	-1,2	667	70	7
Heimevernsungdommen	-6,0	1734	1	8
Legg ned Regelråd næringslivet	-10,2	915	1	9
Haldenreaktoren	-50,0	920	50	9
Tilskudd til særskilte prosjekter	-2,5	900	75	9

SVs alternative statsbudsjett

Sak	Beløp i mill. kr	Kapittel	Post	Rammeområde
Direktorat for naturforvaltning. Miljøtiltak Løkken	-25,0	906	31	9
Omprioritering fra Innovasjon Norge til Regionale utviklingsmilder. Vi ber Innovasjon Norge redusere og avvikle støtte til prosjekter tilknyttet oljeindustrien. Frigjorte midler omprioriteres til næringsutvikling i fylkene.	-120,0	2421	flere	9
Skogsbilvei	-60,0	1150	50	11
Avslutt leting etter olje utenfor Island	-10,6	1815	73	12
Avslutt leting etter olje utenfor Island	-3,0	1815	72	12
Kutt seismikkskyting	-58,0	1810	21	12
Kutt i petroleumsforskning og istedenfor øke satsingen de store strategiske programmene under Norges forskningsråd	-396,0	1830	50	12
Kutt i INTSOK	-17,2	1830	72	12
Sparte midler i Enove pga innføring av nytt skattefradrag for klimatiltak i bygg	-250,0	1825	50	12
Flytte Petoro under strek og blir en del av SDØEs kontantstrøm, i tråd med Petoros eget ønske	-339,0	1815	70	12
Kutt skogplanting som klimatiltak	-15,0	1420	37	13
Klimakvoter	-103,0	1481		13
Forskyvning investeringer Stortinget	-30,0	41	45	14
Omdisponering - fra forsøksprosjekt FrPs eldreomsorg til bedre rettigheter og styrket bemanning for eldre	-156,0	761	65	15
Den norske kirke	-79,0	340	1	16
Trossamfunn	-42,0	310	70	16

SVs alternative statsbudsjett

Sak	Beløp i mill. kr	Kapittel	Post	Ramme- område
Utsett utbetaling ifm kommunesammenslåing	-100,0	573	60	18
Redusere tilskuddet de private barnehagene fra 98 til 96 pst.	-350,0	571	60F	18
Gå mot forslaget om å redusere avkortinga for gifte og samboende pensjonister	-15,0	571	60F	18
Kompensasjon til kommunene for økt moms bortfaller	-142,0	572	60	18
Departementer, direktorater og helseforetak pålegges mindre bruk av eksterne konsulenter	-400,0	Flere		19
Gå mot statliggjøring av skatteinnkrevingen	-422,5	1618	1	20
Engangs merkostnader i forbindelse med endringene i skatte- og avgiftsforvaltningen	-27,7	1618	1	20
Økt utbytte Avinor fra 35 til 50 pst	-212,5	5611	85	22
Sum inndekning	6 846,735			

www.sv.no